Täysistunto

Keskiviikko 25.9.2019 klo 14.02—17.28

3. Seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttaminen ja karkoitus
Kansalaisaloite KAA 5/2019 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskustelu

15.08 **Jussi Halla-aho ps:** Arvoisa rouva puhemies! Haluan aluksi kiittää tämän arvokkaan kansalaisaloitteen alullepanijoita ja allekirjoittajia.

Maahanmuuttajien tekemät seksuaalirikokset herättivät paljon keskustelua ja aiheellista suuttumusta talvella ja keväällä, kun Oulun tapahtumat tulivat julkisuuteen. Tässä yhteydessä on syytä erikseen mainita, että ne eivät olisi koskaan tulleet julkisuuteen ilman yksittäisten kansalaisten aktiivisuutta. Poliisi tiedotti asiasta vasta, kun se oli jo kaikkien tiedossa, ja valtamedia uutisoi siitä, kun sillä ei omien kasvojensa säilyttämiseksi ollut enää vaihtoehtoja.

Oulun tapahtumissa ei kuitenkaan ollut mitään uutta. Maahanmuuttajat, varsinkin muslimimiehet, ovat olleet räikeästi yliedustettuna seksuaalirikostilastoissa jo vuosikymmeniä. Suomessa räikeimmin yliedustettuja kansallisuuksia ovat irakilaiset, afgaanit ja somalit, jotka ovat myös tärkeimpiä ei-työperäisiä maahanmuuttajaryhmiämme. Tämä räikeä yliedustus ei katoa, vaikka otettaisiin huomioon ikä, sosioekonominen asema ja muut taustatekijät. Ja mikä oleellisinta, tilannekuva on pitkälti samanlainen kaikissa länsimaissa.

Normaalijärkinen ihminen tietysti ymmärtää, että tällainen käytös liittyy kiinteästi siihen, miten naisia muutenkin näissä kulttuureissa arvotetaan ja kohdellaan. Tekijät eivät useinkaan ymmärrä tehneensä mitään väärin. Heidän omat lähiyhteisönsä eivät liioin juuri tuomitse tekoja. Pikemminkin uhri, usein jopa pikkutyttö, koetaan viettelijänä ja pahantekijänä.

Suomalaisilla rangaistuksilla ei ole näihin ihmisiin minkäänlaista pelotevaikutusta. Rangaistus on usein ehdollinen vankeus — eli ei rangaistusta lainkaan — tai lyhyt ehdoton vankeus hotellimaisissa olosuhteissa. Vahingonkorvauksilla ei ole mitään merkitystä, koska nämä ihmiset ovat suurelta osin työttömiä tai työvoiman ulkopuolella, jolloin korvaukset jäävät valtion, eli suomalaisten, maksettaviksi.

Kuten lakialoitteessa todetaan, nykyinenkin lainsäädäntö mahdollistaa oleskeluluvan lakkauttamisen ja maasta poistamisen vakavien rikosten seurauksena. Pääsääntöisesti muslimimaista tulleita seksuaalirikollisia ei kuitenkaan karkoteta. Tämä johtuu tietenkin niin

sanotusta kokonaisharkinnasta, jossa punnitaan muun muassa rikollisen siteitä Suomeen ja lähtömaan olosuhteita.

Haluan tässä kohdassa viitata erääseen aikanaan paljon puhetta herättäneeseen yksittäistapaukseen. Mieshenkilö, Hussein, saapui Suomeen pakolaisena Somaliasta 90-luvun alussa. Vuonna 93 hän raiskasi puukolla uhaten 13-vuotiaan tytön Tampereella ja sai teostaan vajaan kolmen vuoden vankeusrangaistuksen. Vuonna 95 — kaksi kuukautta vapautumisensa jälkeen — Hussein tappoi silpomalla 15-vuotiaan tytön ja sai elinkautisen vankeusrangaistuksen. Vuonna 2005 hän muutaman tunnin loman aikana käytti seksuaalisesti hyväkseen 4-vuotiasta lasta. Helsingin hovioikeus päätti vapauttaa Husseinin syksyllä 2016. Oli kuitenkin jo asian saaman valtavan julkisuuden vuoksi selvää, että häntä ei voinut laskea vapaalle jalalle. Niinpä hänet otettiin heti vapautumispäivänä säilöön, ja keväällä 2017 Helsingin poliisilaitos tiedotti, että Hussein on poistettu maasta.

Tapaus osoittaa, että kun on todellista halua, rikollisten karkottaminen kyllä onnistuu kaikista perhesiteistä, lähtömaan turvattomuudesta ja vastaanhangoittelusta huolimatta. Useimmissa tapauksissa tällaista halua ei vain ole tai sitä ei ole riittävästi. Siksi lakia on syytä muuttaa siten, että viranomaisen ja tuomioistuimen tapauskohtaista harkintavaltaa kavennetaan ja oleskeluluvan lakkauttamisesta tulee tietyissä tai tietyn vakavuusasteen rikoksissa automaattinen seuraus. Kansalaisaloite vastaa pitkälti lakialoitetta, jonka itse jätin eduskunnalle yhdessä 13 muun perussuomalaisen kanssa lokakuussa 2012.

Jotkut ovat sitä mieltä, että rikollisen karkottaminen on kaksinkertainen rangaistus. Miksi ulkomaalaisten tekemään rikollisuuteen pitäisi suhtautua eri tavalla kuin kotimaiseen? No, tähän on useita syitä, joista osa on käytännöllisiä ja osa periaatteellisia. Ensinnäkin, kuten aiemmin sanoin, ne ulkomaalaiset, jotka todennäköisimmin syyllistyvät seksuaalirikoksiin, oleilevat Suomessa yleensä suojelun tarpeen vuoksi, eivät esimerkiksi työperusteisesti. Emme ehkä voi edellyttää, että tällaiset ihmiset hyödyttäisivät yhteiskuntaamme tai edes, että he vastaisivat itse toimeentulostaan, mutta voimme kyllä edellyttää, että he eivät pahoinpitele, ahdistele, raiskaa tai tapa suomalaisia. Tämä ei ole liikaa vaadittu.

Arvoisa puhemies! Kansalaisten enemmistö on sitä mieltä, että Suomeen ei voi tulla täysihoitoon tehtailemaan rikoksia. Myös suurin osa poliitikoista on puheiden tasolla tätä mieltä. Puheet eivät kuitenkaan riitä, koska tällä hetkellä tilanne on juuri se, että Suomeen voi tulla täysihoitoon tehtailemaan rikoksia. Siitä on tehtävä lainsäädännöllä loppu. Ei ole mitään syytä, miksi väkivaltarikollisten pitäisi voida jäädä maahan.

En usko, että kansalaiset haluavat kuulla kapulakielisiä selittelyjä siitä, miksi tämä asia on lakiteknisesti hankala. Hallituksen ja eduskunnan velvollisuus on löytää lakitekniset keinot siihen, että maalaisjärki ja oikeudenmukaisuus toteutuvat. Nyt kun meillä on entistä paremmin palkattuja ministereitä ja heillä aiempaa enemmän erityisavustajia, tämäkin lakihanke on varmasti mahdollinen toteuttaa. Keinoja on paljon: tiukemmat oleskelulupakäytännöt, ankarammat rikosseuraamukset, tiukempi kansalaisuuslainsäädäntö, kunnianhimoisempi palautuspolitiikka, kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden systemaattinen säilöönotto ja niin edelleen. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Täällä on etukäteen varattu toinen puheenvuoro. Sen jälkeen voidaan käydä debatti, jos sitä halutaan. — Edustaja Tynkkynen.

15.15 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Saa nähdä tämän raiskausaloitteen kohdalla, kuinka monen kansanedustajan aivot menevät jumiin, sillä samaan ai-

kaan pitäisi puolustella naisia ja samaan aikaan puolustaa ulkomaalaisten tuomittujen raiskaajien jäämistä maahan, ja tämä yhtälöhän ei voi toimia. Tällä kertaa kansalaisaloitteen tekijänä on vieläpä nainen, joka on vieläpä naimisissa irakilaisen miehen kanssa, kuten olemme lehtihaastattelusta lukeneet.

On punavihreä harha, että kotoutuneet ulkomaalaiset jotenkin puolustelisivat laittomasti maassa oleskelevien tai seksuaalirikoksista tuomittujen maahanjääntiä. Jos joku tässä maassa on oikeasti ollut aiheuttamassa suomalaisten asenteiden koventumista ulkomaalaisia kohtaan, niin kyse on punavihreistä. Jos rikoksia tekeviä ulkomaalaisia ei saada maasta karkotettua tai ilman syytä Suomeen tulleita pakkopalautettua, niin on selvää, että suomalaiset eivät sellaista katso hyvällä ja sen vuoksi asenteet kovenevat. Kärsijinä ovat kunnolliset maahanmuuttajat.

Suostumus-aloitekeskustelun perusteella voisi olettaa, että tänään kuullaan lukuisia vihreiden kansanedustajien puheenvuoroja, koska nyt puolustetaan naisten oikeutta koskemattomuuteen, mutta ikäväkseni huomasin, että puheenvuorolistan ennakkoon varatuista 13 puheenvuorosta yksikään ei ollut vihreiden. Nyt kannattaa painaa sitä puheenvuoronappia, [Heli Järvinen: Sitä on painettu!] vaikka tänään puhutaankin maahanmuuttajien tekemistä raiskauksista.

Kansalaisaloitteen nimi on ”Seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttaminen ja karkoitus”. Arvoisa puhemies, tarve kansalaisaloitteelle ja valtavat yli 100 000 allekirjoitusta eivät tulleet tyhjästä. Se on kaikista 37 kansalaisaloitteesta neljänneksi eniten allekirjoitettu kansalaisaloite.

Omalta kohdaltani jo vuonna 2017 ennen kuntavaaleja pidin Oulussa isoa ääntä naisten kokemasta ahdistelusta ja julkaisin heidän lähettämiään ahdistelukokemuksia, jotta heidän äänensä kuuluisi julkisessa keskustelussa paremmin. Heidän kokemuksiaan oli vähätelty, ja asian esille nostaneita oli syytetty rasisteiksi. Vihreän taustan omaava valtion viranomainen, yhdenvertaisuusvaltuutettu, otti sosiaalisessa mediassa julkaisemani kertomukset käsittelyyn — ja kehtasi vielä epäillä niiden aitoutta. Sen lisäksi hän vielä ilmiantoi ne valtakunnansyyttäjälle, ja juuri pari tuntia sitten kaikissa pääuutisissa tänään kerrottiin, että näiden naisten kertomusten esiin tuominen etenee kohdallani syyteharkintaan. Kansalaisten kuuluisi saada päättää, mitä ongelmia poliitikot nostavat esille, ja valtion viranomaisten ei tulisi puuttua siihen, koska sehän sairastuttaa demokratian. Poliittiset mielipiteet tulee punnita vaaleissa, ei oikeussaleissa.

Arvoisa puhemies! Jos se sitä vaatii, minut saa tuomita vaikka sata kertaa oikeudessa, mutta niiden satojen naisten puolesta, jotka minulle viestejä ovat lähettäneet, en tule vaikenemaan. Jos me too -kampanja olisi alkanut ennen kuntavaaleja, en usko, että yhdenvertaisuusvaltuutettu olisi kehdannut ilmiantaa päivityksiäni, joissa toin esille naisten kokemaa ahdistelua maahanmuuttajien osalta.

No, viime vuoden vaihteessa sitten koko Suomi sai kuulla Oulun valtavasta lapsiin kohdistuvasta seksuaalirikosvyyhdistä, jossa tekijöinä olivat pääosin ulkomaalaistaustaiset miehet. Näistä asioista olin jo varoittanut pari vuotta sitten, ja tuntui ällöttävältä kuunnella viime keväänä kansalaisena täältä täysistuntosalista niitä puheenvuoroja, kuinka nyt sitten kaikki puolueet olivat niin huolissaan ja kuinka siihen piti puuttua. Nyt olen kansanedustajana tässä salissa kertomassa tätä samaa viestiä jatkuvasta ahdistelusta, jolta punavihreät poliitikot sulkevat korvansa.

Olin yksi näistä kansalaisista, jotka allekirjoittivat tämän kansalaisaloitteen. Aloite ei ole laadittu ehkä ihan yhtä huolellisesti kuin mihin eduskunnan virkakoneisto pystyisi,

mutta kansalaisaloitteet ovat kansalaisille se ainut väylä, jonka kautta voimme herättää päättäjät puuttumaan johonkin yksittäiseen ongelmaan, johon ei ole puututtu.

Arvoisa puhemies! Tähän samaan asiaan liittyen tehtiin kansalaisaloite jo vuonna 2014, ja sen otsikko oli ”Rikokseen syyllistyneen ulkomaalaisen karkoittaminen”. Eduskunta kuitenkin hylkäsi sen aloitteen, koska tämä löytyi jo laista. Mutta eivät kansalaiset mieti sitä, miten jokin asia on lakiteknisesti kirjattu, vaan sitä, toteutuuko se arjessa — onko kaduilla turvallista, voiko iltalenkeille mennä ja onko kauppakeskus Valkeassa niitä nuoria miehiä, jotka ahdistelevat nuoria tyttöjä.

Nykyisessä ulkomaalaislaissa todetaan karkottamisen osalta: ”Pakolaista ei saa karkottaa kotimaahansa tai pysyvään asuinmaahansa, johon nähden hän on edelleen kansainvälisen suojelun tarpeessa.” Tämä laki on pakko muuttaa. Jos turvapaikanhakija tuomitaan raiskauksesta tai murhasta, ei häntä voida päästää kaduillemme tuomion jälkeen vain koska hänen omassa maassaan hän saattaisi tulla murhatuksi. Kansainväliset ihmisoikeussopimukset eivät voi tarkoittaa sitä, että täällä saa raiskata ja murhata ilman että tulee karkotetuksi maahan, jossa on itse vaarassa. Tämän salin on vihdoin alettava puolustamaan myös suomalaisten ihmisoikeuksia suhteessa maahanmuuttajiin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Halutaanko tästä käydä debatti? — Näin nähtävästi on. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat käyttää puheenvuoron, painamaan V-painiketta ja nousemaan seisomaan.

15.21 **Heli Järvinen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Seksuaalinen väkivalta pitää aina ottaa vakavasti, joka ainoa kerta, ihan jokaisessa elimessä. Ja meidän kaikkien pitää kaikkialla ymmärtää, että ei tarkoittaa ei.

Mitä tulee tähän lakiesitykseen: se on valitettavasti jo itsessään perustuslain vastainen ehdottaessaan, että rikollinen aina menettäisi oleskelulupansa. Se ei ole Suomen perustuslain mukaista.

Viime vuonna karkotettiin. Karkotukset toimivat aika hyvin. Karkotuksia ehdotettiin 37 ihmiselle, 25 karkotettiin, heidän joukossaan muun muassa kaikki henkirikoksiin tai niiden yrityksiin syyllistyneet ja myös huumausaine-, seksuaali- ja omaisuusrikollisia. Nyt meidän pitää paneutua rikosten ennaltaehkäisyyn — niin kuin tämä hallitus tekee. Ohjelma on todella pitkä: poliisien määrää kasvatetaan, tukea uhreille lisätään, naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelmalla suitsitaan tätä, turvakotipaikkoja lisätään, [Puhemies koputtaa] ja lisäksi tehdään seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus. Nämä ovat hyviä, aivan oikeita ratkaisuja. [Jussi Halla-aho: Lisätään maahanmuuttoa!]

15.23 **Eveliina Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan kuten edellinen puheenvuoron pitäjä totesi, on aivan selvää — ja luulen että myös tässä salissa olemme tästä yhtä mieltä — että kaikki seksuaalirikokset ovat tuomittavia riippumatta henkilön taustasta.

Sitten tästä nykyisen hallituksen ohjelmasta: Hallitus on sitoutunut korottamaan lapsiin kohdistuvien törkeiden seksuaalirikosten vähimmäisrangaistuksia. Tämän lisäksi on päätetty käynnistää seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus. Nämä ovat nyt hallituksen listalla.

Sen lisäksi on mielestäni tärkeää todeta, että tavoitteena tulee olla, että nämä tuomitut rikolliset pyritään siirtämään kotimaidensa vankiloihin suorittamaan tuomioitaan. [Perus-

suomalaisten ryhmästä: Siirretään!] Tuomitun siirtäminen on mahdollista tälläkin hetkellä ilman henkilön itsensä suostumusta.

Mutta sitten [Puhemies koputtaa] nykyisestä lainsäädännöstä myös: [Puhemies: Aika!] tähän on tehty uudistuksia, joilla nämä rangaistukset on mahdollista saattaa voimaan.

15.24 **Kai Mykkänen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erittäin sääli, että täällä ei ole hallituksesta nyt ketään ministeriä paikalla tähän erittäin tärkeään asiaan vastaamassa, ja valitettavasti hallituspuolueidenkin pulpetit ovat aika harvassa käytössä.

Viime helmikuussa edellisessä hallituksessa pääsimme yhteisymmärrykseen ulkomaalaistaustaisten rikollisuuden ja seksuaalirikollisuuden torjuntaohjelmasta. On aivan totta, niin kuin edustaja Heinäluoma sanoi: totta kai jokainen seksuaalirikos on tuomittava ja estettävä niin hyvin kuin pystytään. Mutta on myös kiistaton tosiasia, että meillä on se haaste, että tietyissä Suomeen muuttaneiden kansallisuuksien ryhmissä todennäköisyys syyllistyä seksuaalirikokseen on koholla. Meidän täytyy tähän tarttua myös sen ulkomaalaistaustaisen enemmistön tähden, jonka nyt tämä vähemmistö törkeällä käytöksellään leimaa.

Ja kysynkin — täällä nyt lähinnä edustaja Torniainen keskustasta on mukana — mihin ovat unohtuneet nämä ulkomaalaistaustaisten rikollisuuden torjuntaohjelman selkeät keinot rajoittaa muun muassa oleskelulupien pysyvästi myöntämistä ilman työhistoriaa, nopeuttaa karkotusta, poistaa pakolaisasema myös siinä tilanteessa, että syyllistyy törkeään rikokseen? Tulen tätä erittelemään tarkemmin puheenvuorossa, mutta mihin keskusta on tässä kärrynsä kääntänyt? [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

15.25 **Ari Torniainen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Keskustan mielestä Suomessa kansalaisten turvallisuudesta on huolehdittava kaikissa olosuhteissa. Suomessa jokaisen on elettävä maamme lakien ja arvojen mukaan, mitä tulee esimerkiksi sukupuolten väliseen tasa-arvoon sekä koskemattomuuteen. Tämä on tärkeä asia.

Tähän kansalaisaloitteeseen liittyen, niin kansalaisaloitteen tavoite on hyvin ymmärrettävä ja kannatettavakin. Seksuaalirikoksiin syyllistyneiden oleskeluluvan peruuttamista ja maasta karkottamista on syytä tutkia huolellisesti, ja itse uskon, että kun tämä kansalaisaloite menee hallintovaliokuntaan, niin se saa asianmukaisen, vakavan käsittelyn siellä ja aikanaan me sitten saamme mietinnön tänne saliin.

Hallitusohjelmassa on useita tärkeitä tähän asiaan liittyviä parannusehdotuksia ja toivon, että hallitus vie niitä asioita myöskin ripeästi eteenpäin aivan niin kuin edustaja Mykkänenkin tuossa omassa puheenvuorossaan jo toi asioita esiin. [Toimi Kankaanniemi: Kun ei mitään tapahdu!]

15.26 **Wille Rydman kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomalainen kriminaalipolitiikkahan on vuosikymmenten ajan perustunut siihen lähtökohtaan, että rikolliset kuntoutetaan takaisin yhteiskuntaan, ja tämä on osaltaan johtanut sellaiseen lainsäädäntöön ja myös tuomiokäytäntöön, jota voidaan pitää kyllä jossain määrin jopa uhria vähättelevänä ja rikollista aivan liikaa myötäkarvaan silittelevänä. Edellisen oikeusministerin Antti Häkkäsen aikana saatiin tässä jonkinnäköinen oikeuspolitiikan paradigman muutos aikaan ja suomalaista kriminaalipolitiikkaa kiristettyä, mutta tämä on vain yksi puoli tätä asiaa. Nimittäin koko tämä filosofia siitä, että rikollinen täytyy kuntouttaa yhteiskuntaan, on perustunut siihen ajatukseen, että henkilö on tässä maassa syntynyt ja täällä tulee vastaisuudessakin elämään — jolloin tällainen lähtökohta tietysti, kunhan sitä ei liian

pitkälle viedä, on aivan ymmärrettäväkin — mutta silloin kun puhutaan ihmisistä, jotka tulevat rajojemme ulkopuolelta, niin tällainen ei ole missään tapauksessa perusteltua, ja sen takia tämän aloitteen taustalla olevat ajatukset ovat erittäin ymmärrettäviä ja kannatettavia. Meidän on löydettävä keinot, joilla näihin kansalaisten huoliin myöskin vastataan.

15.28 **Eva Biaudet r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Juuri tänä aamuna olemme käsitelleet auditoriossa Euroopan neuvoston GREVIOn Suomelle antamia suosituksia nimenomaan naisiin kohdistuvan väkivallan pienentämiseksi. Siellä tänään Monika-Naisten kriisikeskuksen, siis turvakodin, johtaja kertoi, että puolella heidän asiakkaistaan — siellä on tietenkin naisia — on suomalainen mies. [Jussi Halla-aho: Entäs toisella puolella?] Monia näistä naisista on käytetty hyväksi myös lapsesta saakka. Seksuaalinen väkivalta on todella vaikea asia, ja on aika harhaanjohtavaa ruveta pohtimaan sitä tällaisista etnisistä lähtökohdista.

Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ei ole heitä ja meitä. Tämä kansalaisaloite mielestäni hyökkää kategorisesti ulkomaalaistaustaisia henkilöitä vastaan, ja olen vahvasti sitä mieltä, että kaikkia tulee kohdella samanvertaisesti. Oikeusvaltiossa kuten Suomessa julkisen vallan tulee aina perustua lakiin. Aloitteessa vaaditaan oleskeluluvan [Puhemies koputtaa] automaattista perumista ja välitöntä karkottamista. Tämä on aivan mahdoton asia oikeusvaltiossa. En tule kannattamaan tällaisia muutoksia. [Jussi Halla-aho: Tämä oli yllätys!]

15.29 **Pia Kauma kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aivan selvää, että turvapaikkaa hakeva henkilö ei voi olla turvallisuusuhka täällä jo valmiiksi asuville. Kansalaisaloitteessa kehotetaan ryhtymään toimiin siltä osin kuin siitä ei ole vielä pystytty riittävästi säätelemään laissa eli karkottamaan näitä ihmisiä, jotka ovat seksuaalirikoksiin syyllistyneet. Nyt tämänhetkinen tilannehan on se, että rikoksiin syyllistyneiden karkottaminen Suomesta on jo nykyisin mahdollista teoissa, joissa maksimirangaistus on vähintään vuosi vankeutta. Lähes kaikki seksuaalirikokset kuuluvat nykyisin ulkomaalaislain karkottamisedellytyksen piiriin. Seksuaalirikoksista ainoastaan seksuaalisen ahdistelun ja seksikaupan kohteena olevan henkilön hyväksikäytössä enimmäisrangaistus on alle vuosi vankeutta, eikä niiden johdosta karkottaminen ole mahdollista. On todella sääli, että täällä ei ole yhtään hallituksen ministeriä vastaamassa tähän kysymykseen, koska lainsäädäntöhän meillä lähtee siitä, että voidaan karkottaa, mutta [Puhemies koputtaa] se ei välttämättä velvoita siihen, ja haluaisinkin tietää näistä luvuista enemmän: mitä ne oikeasti pitävät sisällään ja kuinka monta henkilöä [Puhemies koputtaa] on jätetty karkottamatta, vaikka siihen olisi ollut edellytykset.

15.30 **Suna Kymäläinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Viime kauden päätteeksi kävimme lakivaliokunnassa taistelun lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistusten koventamiseksi. Valitettavasti tämäkin tärkeä asia jäi perustuslakivaliokuntaan soten ja hallituksen kaatumisen alle. Nyt hallitus pyrkii korjaamaan asiaa muun muassa koko seksuaalirikoslainsäädännön uudistamisella, mikä on erittäin hyvä asia.

Ymmärrän, että tämä kansalaisaloite on tehty ja se on saanut laajan kannatuksen. Kuten täällä jo edellä kävi ilmi, haluan myös minä muistuttaa, että myös kantasuomalaiset syyllistyvät seksuaalirikoksiin. [Jussi Halla-aho: Onko näin?] Ymmärrän myös sen, että suomalaiset ajattelevat, että emme tarvitse Suomeen yhtään uutta seksuaalirikollista. Oikeus-

taju sanoo, että jos tarjoamme suojapaikan vaarallisista olosuhteista tuleville, he eivät voi aiheuttaa turvattomuutta myöskään täällä Suomessa. Erityisesti toistuvasti samoihin rikoksiin syyllistyminen [Puhemies koputtaa] on tuomittavaa, mutta olemme sitoutuneet kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin, [Puhemies: Aika!] joita meidän on otettava huomioon toiminnassamme.

15.32 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tähän lakialoitteen teemaan liittyvät palautussopimukset, ja tämä on aihe, josta aion puhua niin kauan kuin asia on ajankohtainen ja tässä talossa töitä teen.

Suomi antaa humanitaarista apua moneen suuntaan: avustamme miinanraivauksessa, koulutuksessa ynnä muissa vastaavissa tapauksissa, ja se on ihan oikein, ja näin pitää menetellä. Samaa tukea antaa myös EU. Mutta se, mitä en voi ymmärtää enkä voi hyväksyä, on, että autettava maa ei ota vastaan omia kansalaisiaan, eli jos me emme ole antaneet turvapaikkaa ihmiselle riippumatta nyt siitä, onko hän tuomittu jostain vai ei ole muusta syystä turvapaikkaa saanut täällä, ja hänet pitäisi niin sanotusti pakkopalauttaa, niin tämä maa, joka saa meiltä apua, ei suostu ottamaan oman maansa kansalaisia vastaan. Tämä on asia, joka pitää saada kuntoon, ja minun mielestäni EU-tasolla pitää saada [Puhemies koputtaa] apu ehdolliseksi.

15.33 **Päivi Räsänen kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä kansalaisaloitteessa nostetaan esiin tärkeä huoli, ja siitä on syytä antaa kansalaisaloitteen tekijöille kiitos. Meillä on aika usein täällä käsitelty nyt erilaisia kansalaisaloitteita, eilen viimeksi toisesta tärkeästä aiheesta. Silloin opetusministeri istui aitiossa ja osallistui keskusteluun. Toivoisin, että näihin kansalaisaloitteiden keskusteluihin osallistuisi asianomainen ministeri. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!] Se keskustelu olisi huomattavasti hedelmällisempää. Toivoisin, että se olisi aivan sääntö, että kun kansalaisaloitetta käsitellään, niin silloin ministeri osallistuu siihen.

Nostan esiin vain sellaisen asian, että eduskunnan tarkastusvaliokunta viime vaalikaudella antoi mietinnön kotouttamisesta. Siinä yhtenä pontena oli se, että turvapaikanhakijoiden vastaanottopalveluihin sisältyisi velvoittavana yhteiskunnan toimintojen, sääntöjen ja arvojen tuntemukseen liittyvä opiskelu. Kävi ilmi asiantuntijalausunnoissa, että vaikka sitä koulutusta tarjotaan, [Puhemies koputtaa] niin siihen ei osallistuta, järjestyshäiriöiden [Puhemies koputtaa] pelossa ei myöskään pakoteta. [Puhemies: Aika!] Tämä tulisi saada pakolliseksi.

15.34 **Hussein al-Taee sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on erittäin tärkeää keskustelua, ja hienoa, että tähänkin saliin on nyt saatu keskustelua nimenomaan seksuaalirikollisuuden vähentämisestä riippumatta siitä, kuka tai ketkä siihen ovat syyllistyneet. Sen vuoksi tämä on hyvin ajankohtainenkin keskustelu, sillä seksuaalirikollisuutta tapahtuu Suomessa todella, todella paljon, valitettavasti.

Tämä hallitus on tehnyt nyt aivan selväksi sen, että se aikoo korottaa minimirangaistusvaatimuksia niitten kohdalla, jotka tekevät törkeitä seksuaalirikoksia lapsia kohtaan. Tämähän tarkoittaa sitä, että jos kosket lapseen väärällä tavalla, joudut linnaan ja pitkäksi aikaan. Se on hyvä sääntö, jota on tuettava, ja uskon, että tämäkin eduskunta sitä sitten tukee, kun se esille tulee. Samanaikaisesti on erittäin tärkeää myöskin huomata, että nykyinen lainsäädäntö jo antaa hyvin laajasti mahdollisuuksia [Puhemies koputtaa] karkottaa Suo-

mesta sellaisia ihmisiä, jotka eivät syyllisty vain seksuaalirikollisuuteen vaan moniin muihinkin [Puhemies: Aika!] rikoksiin.

15.35 **Heikki Vestman kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen samaa mieltä siitä, että ei osoiteta kunnioitusta tätä kansalaisaloitetta kohtaan, kun täällä ei ole ainuttakaan ministeriä vastaamassa.

Se, että suomalaiset syyllistyvät seksuaali- ja väkivaltarikoksiin, ei oikeuta ainuttakaan ulkomaalaisen tekemää rikosta. Tilastot ovat tosiasia. Mediatietojen mukaan ulkomaalaisten osuus oli kaikissa ilmoitetuissa seksuaalirikoksissa Helsingissä 38 prosenttia. Viime vuonna Helsingissä tapahtuneista ilmoitetuista raiskauksista peräti yli puolet oli ulkomaalaisen tekemiä.

Kyllä minä ihmettelen, mihin hallitusneuvotteluissa on haudattu tämä edellisen hallituksen aikana tehty ulkomaalaistaustaisen rikollisuuden torjuntaohjelma. Siellä oli varsin järkeviä ja oleellisia muutosesityksiä, muun muassa kansainvälisen suojelun aseman poistaminen törkeään rikokseen Suomessa syyllistyneeltä sekä turvapaikanhakijoiden ja kielteisen päätöksen saaneiden säilöönottomahdollisuuksien laajentaminen. Miksi te ette ottaneet näitä tärkeitä toimenpiteitä hallitusohjelmaan?

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ja nyt mennään puhujalistaan.

15.37 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa rouva puhemies! 14 perussuomalaisten kansanedustajaa teki lakialoitteen vuonna 12 ulkomaalaislain muuttamisesta. Nyt käsiteltävänä oleva kansalaisaloite seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttamisesta ja karkotuksesta on sisällöllisesti hyvin samankaltainen kuin tuo perussuomalaisten tekemä lakialoite.

Perussuomalaiset olivat kaukaa viisaita, sillä tämän lakialoitteen jälkeen meni vain muutama vuosi, kun Suomea kohtasi massiivinen pakolaistulva, jossa eittämättä oli mukana myös rikollisia ja varsinkin seksuaalirikollisia. Toisin kuin jotkut asiantuntijat julkisuudessa väittivät silloin, Suomi ei tiennyt näiden tulijoiden taustoja.

Oulussa ilmenneet raiskaukset olivat suora seuraus vuoden 2015 pakolaisvyörystä. Raiskaukset ja alaikäisiin lapsiin kohdistuneet seksuaalirikokset ovat räjähdysmäisesti yleistyneet ympäri Suomea, myös kotikaupungissani Vaasassa. Pohjanmaalla oli Oulun tapauksien julkitulon aikaan muistaakseni 74 rikostutkintaa, jotka koskivat raiskauksia tai alaikäiseen kohdistunutta seksuaalista hyväksikäyttöä. Saamieni tietojen mukaan ainakin Vaasassa tutkinnan alla olevista rikoksista tänä päivänä poliisia työllistävät ulkomaalaistaustaiset epäillyt kiitettävästi.

Monilla ulkomaalaisryhmillä on yliedustus monissa eri rikostyypeissä, erityisesti seksuaalirikoksissa. Nyt olisi aika pysäyttää uudet siirtolaisvirrat Suomeen, sillä Suomi ei tule enää kestämään uutta vuoden 2015 kaltaista siirtolaisvyöryä.

Olen jättänyt hallitukselle kirjallisen kysymyksen mahdolliseen uuteen siirtolaiskriisiin varautumisesta. Mielestäni on selvää, että hallituksen pitää varautua estämään uusien turvallisten maiden läpi Suomeen pyrkivien turvapaikanhakijoiden tulo tasavaltamme rajalla.

Arvoisa rouva puhemies! Nyt käsiteltävänä oleva kansalaisaloite on erittäin tärkeä, ja toivon, että siihen suhtaudutaan sen ansaitsemalla vakavuudella ja että seksuaalirikoksiin syyllistyneiden oleskeluluvan peruuttaminen ja karkottaminen tulee helpommaksi. Tämän

lisäksi kaikkiin ihmisiin kohdistuvien törkeiden rikosten kohdalla oleskeluluvan peruuttaminen tulisi tehdä helpommaksi.

Kaikkein tärkein asia on estää Suomelle haitallinen maahanmuutto. Pahoin vain pelkään, niin kuin on myös nähty, että tulevaisuudessakin naiset ja lapset ovat se vähemmistö turvapaikanhakijoista ja enemmistö on parhaassa iässä olevia nuoria miehiä.

15.41 **Kai Mykkänen kok:** Arvoisa puhemies! Todellakin erittäin tärkeän aiheen äärellä ollaan. Suomalaisten oikeustaju ei missään nimessä hyväksy sitä, että seksuaalirikoksia yleensäkään tapahtuu ilman, että niihin tehokkaasti pystytään puuttumaan. On hyvä, että yhteiskunta keskustelee asiasta, on hyvä, että yhteiskunta puuttuu asiaan, ja suomalaisten oikeustaju ei tietenkään hyväksy myöskään sitä, että meillä olisi tilanne, jossa Suomessa voi syyllistyä törkeisiin seksuaalirikoksiin ilman, että se johtaa myös karkottamiseen, jos on kyseessä ulkomailta Suomeen tullut oleskeluluvan saanut henkilö. Jos Suomessa turvan hakija, turvan saaja muodostuu itse turvattomuuden aiheeksi, niin silloin ollaan väärillä poluilla.

Nythän tässä kansalaisaloiteasiassa tullee käymään niin, että hallitus ja ministeriöt lähtevät siitä, että juuri tämä ehdotettu toimenpide ei käy, koska automaattinen oleskeluluvan peruminen on kansainvälisten sopimusten vastainen tai perustuslain lähtökohtien vastainen. Suomalaisessa järjestelmässä sen täytyy kulkea valitusteiden kautta. Mutta tämä on samalla myös tekosyy siihen, että emme puuttuisi nykyistä tehokkaammin tällaisiin tilanteisiin ja mielellään vieläpä etukäteenkin niin, että järjestelmä olisi hallittavampi ja meillä olisi selkeämpi mahdollisuus jo etukäteen puuttua siihen, jos meillä täällä on sellaisia ulkomaalaisia toimijoita, jotka saattaisivat näihin törkeisiin rikoksiin syyllistyä.

Viittasin tuossa debatissa jo siihen, että viime talvena aivan erityisen tarkkaan yhteiskunnassa käytiin keskustelua, myös hallituksessa käytiin keskustelua ja tultiin lopputulokseenkin: helmikuussa julkistimme ulkomaalaistaustaisen rikollisuuden ja seksuaalirikollisuuden torjuntaohjelman, jossa toki on myös yleisesti seksuaalirikollisuuteen puuttuvia keinoja. Mutta siinä on myös tunnustettu se tosiasia, että meillä on eräiden kansallisuustaustojen kohdalla selkeästi kohonnut riski, kuten täällä edustaja Vestman seikkaperäisesti toi esiin, ja että tähän täytyy myös puuttua erityisesti ulkomaalaistaustaisia koskevilla keinoilla. Tämä on myös ulkomaalaistaustaisten etu, koska se enemmistö, joka toimii nuhteettomasti, kärsii tällä hetkellä voimakkaasti siitä, että ymmärrettävät epäluulot kohdistuvat joukkoa kohtaan, joka jotenkin liitetään tähän törkeästi toimivaan vähemmistöön ulkomaalaisista.

Nostan tässä esiin erityisesti muutaman näistä keinoista.

Kokonaisuus, jolla nopeasti ja puhtaasti kansallisin päätöksin voitaisiin siirtyä hallittavampaan järjestelmään, lähtisi liikkeelle siitä, että, kuten helmikuussa yhdessä hallitus sopi, valmistellaan ulkomaalaislakiin muutos, joka mahdollistaa direktiivissä määritellyn rajamenettelyn käyttöönoton turvapaikkamenettelyssä. [Jussi Halla-aho: Olisi ollut kahdeksan vuotta aikaa!] Rajamenettelyssä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus käsitellään ja ratkaistaan rajavyöhykkeellä tai sen läheisyydessä päästämättä henkilöä menettelyn aikana maahan. Hakemus on tällöin ratkaistava neljän viikon kuluessa direktiivien mukaisesti. Keskeinen kysymys tässä on se, että silloin meillä ei synny tilannetta, jossa vuosien käsittelyn aikana tai kielteiseen päätökseen päätyttyä oleskellaan Suomen sisällä — helposti myös turhautuneena ja tilanteessa, jossa on vaikea palauttaa, kuten täällä esimerkiksi edustaja Kiuru aiemmin sanoi — vaan turvapaikkakäsittely tapahtuisi rajavyöhykkeelle si-

joitettavissa keskuksissa, joista eteenpäin jatkavat ne, jotka saavat laillisen oleskeluluvan, mutta ne, jotka eivät sitä saa, eivät eteenpäin jatka. Palautukset hankaliin maihin ovat tietysti hankalia edelleen, mutta motiivi pysyä ilman perustetta rajavyöhykkeellä on paljon pienempi kuin motiivi pysyä Suomessa sisällä ilman tätä oleskelulupaa.

Toinen tähän liittyvä kysymys on, että tehdään lakimuutokset, joilla sitten varmistetaan, että henkilö, jolla ei enää ole oleskelulupaa tai oleskeluoikeutta, menettää myös esimerkiksi kotikuntaansa liittyvät oikeudet. Meillähän on tällä hetkellä erikoinen tilanne, että vaikka peruttaisiin oleskelulupa, niin se ei välttämättä vaikuta statukseen oppilaitoksissa, statukseen kunnan asuntojärjestelyissä ja niin edelleen.

Yksi kokonaisuus on sitten se, että kun myönnetään sitä oleskelulupaa, minkä siis pitäisi tapahtua rajavyöhykkeellä, niin huomioitaisiin tämä rikostausta nykyistä vahvemmin ja myöskin selvitettäisiin purkumahdollisuudet nykyistä voimakkaammin. Tässä on yksi käsitteellinen ero, johon edustaja Vestman jo viittasikin: hallitus tulee vastaamaan, että kansainvälisen oikeuden mukaan palautuskielto estää palauttamasta henkilöä vaaralliseen maahan, vaaralliseen kotimaahan — no, näin toki kansainvälinen oikeus sanoo, mutta helmikuussa tehdyn linjauksen mukaisesti pystytään kyllä poistamaan pakolaisasema henkilöltä, joka syyllistyy törkeään rikokseen. Ja olisi tärkeää muuttaa ulkomaalaislakia niin, että Suomessa myös poistettaisiin pakolaisasema, siis kansainvälisen suojelun asema, jos henkilö syyllistyy törkeään rikokseen. Jos häntä ei pystytä palauttamaan välittömästi hengenvaarallisena pidettyyn kotimaahansa, niin se on toinen ongelma, mutta on aivan selvää, että tälle henkilöryhmälle voimakkain pelote on sen pysyvän pakolaisaseman menettäminen, [Jussi Halla-aho: Mykkäsen pitäisi olla sisäministeri!] jolloin tämä olisi huomattavasti tehokkaampi kuin tyypilliset seksuaalirikosten rangaistukset, joita tuomioistuimet nykyään jakavat. Tämä on tärkeätä huomata, että vaikka se välitön karkotus törmäisi palautuskieltoon, niin tämä pakolaisstatuksen poistaminen ei siihen törmää. Ja jälleen peräänkuulutan: koska tästä tulee ulkomaalaislain muutosesitys sisäministeriöltä? Tämä linjattiin edellishallituksessa, mutta nykyinen hallitus ei ole ohjelmassaan asiasta mitään maininnut, ja pelkään pahoin, että myöskään sisäministeri Ohisalo ei tule tällaista muutosta esittelemään.

Kolmas, rakenteellisempi seikka jälleen täysin kotimaisissa käsissä olisi se, miten täällä muutenkin myönnetään pysyviä opiskelulupia ja kansalaisuuksia. Nythän meillä on sellainen tilanne, että aika moni itse asiassa kerryttää sen riittävän vuosimäärän kansalaisuuteenkin jo ennen kuin edes on saanut välttämättä oleskelulupapäätöstä lainvoimaiseksi tuomioistuimista. Pitäisi siirtyä ulkomaalaislain muutoksella siihen, että kansalaisuutta kerryttää ainoastaan oleskeluluvalla Suomessa tapahtunut oleskelu, ja ehkä vielä tärkeämpää on, että voitaisiin alkaa edellyttää opiskelu- tai työhistoriaa perusteena, joka on välttämätön pysyvälle oleskeluluvalle tai kansalaisuudelle. Jos on aidosti hädässä, väliaikaista suojelua voidaan myöntää, mutta pysyvä oleskelu Suomessa pitäisi perustua kiinnittymiseen suomalaiseen työelämään, suomalaiseen opiskeluun. Tiedän, että tästä esimerkiksi sisäministeriön sisällä monet asiantuntijat ovat eri mieltä, [Ville Tavio: Entä kokoomuksen sisällä?] katsovat sitä, miten täällä sitten pitkäänkin Suomessa olleet erityisesti naispuoliset maahantulijat pääsisivät ikinä kansalaisuuteen kiinni. Minusta se vastaus ei voi olla, että hyväksytään se tosiasia, että ollaan pelkästään kodin piirissä, [Jussi Halla-aho: On ääni muuttunut kokoomuksen kellossa!] vaan kyllä se työhön ja opiskeluun liittäminen... — Ja mitä äänen muuttumiseen tulee, niin voitte lukea, että helmikuussa tämä kaikki on julkaistu valmisteluun laitettuna lainsäädäntömuutoksena, jotka hallituksen vaihdoksen jälkeen

valitettavasti ovat pysähtyneet, ainakaan niistä ei ole mitään kuulunut. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Puhemies: Aika!]

Lopuksi vielä Euroopan unionin yhteisiin ratkaisuihin: [Puhemies: Aika!] siinä tarvitaan ulkorajakeskukset rajamenettelyyn pohjautuen, [Puhemies koputtaa] ei sitä, että jaetaan laivoista tulevia edes vapaaehtoisella mekanismilla maasta toiseen, ja toivon, [Puhemies: Aika!] että hallitus ei tässä nyt mene Maltan sopimuksen kelkkaan.

15.49 **Heikki Vestman kok:** Arvoisa puhemies! Tämä kansalaisaloite seksuaalirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttamisesta ja karkotuksesta on ennen kaikkea viesti siitä, että suomalaiset eivät pidä nykyistä tilannetta oikeudenmukaisena ja oikeustajun mukaisena. Kansalaiset ja erityisesti media ovat syystäkin nostaneet esille synkkiä lukuja. Poliisin tiedotteen mukaan ilmoitetuista seksuaalirikoksista noin 67 prosentissa tapauksista epäilty on tiedossa ja näistä epäillyistä lähes 30 prosenttia on ulkomaan kansalaisia, ja verrattuna edelliseen vuoteen ulkomaalaisten osuus on kasvanut — tämä on siis viime vuoden luku. Mediatietojen mukaan vuoden 2018 osalta yli puolet Helsingin ja Oulun seksuaalirikoksista tuomituista on ulkomaalaistaustaisia. Tietyt etniset ryhmät, kuten irakilaiset, ovat jatkuvasti yliedustettuina seksuaalirikostilastoissa.

Se, että suomalaiset syyllistyvät seksuaali- ja väkivaltarikoksiin, ei oikeuta ainuttakaan ulkomaalaisen tekemää rikosta. Sopeutumattomia väkivalta- ja seksuaalirikollisia Suomessa ei tarvitse sietää. Meillä on jo riittävästi ongelmia kotoperäisen rikollisuuden kanssa ja sen kitkemiseksi. Me emme tarvitse lisäksi tuontirikollisuutta. Ulkomaalaiset kuuluvat ulkomaalaisiin vankiloihin, eivät Suomen vankiloihin.

Viime hallitus teki tarpeellisia tiukennuksia lainsäädäntöön, mutta ne eivät sellaisenaan riitä. On selvää, että linjaa pitää edelleen kiristää siten, että väkivalta- ja seksuaalirikoksiin syyllistyneet ulkomaalaiset saadaan myös käytännössä poistettua maasta. Kuten tässä keskustelussa on aiemmin todettu, ongelmana on todella tänä päivänä se, että karkotuksia ei välttämättä toimeenpanna. Konkreettisia, välttämättömiä muutoksia lainsäädäntöön on esitetty viime kauden lopussa hallituksen ulkomaalaistaustaisen rikollisuuden torjuntaohjelmassa. [Toimi Kankaanniemi: Turhan myöhään!]

Ensinnäkin kansainvälisen suojelun asema tulisi poistaa törkeään rikokseen Suomessa syyllistyneeltä, ja näin on siitä huolimatta, että palautuskielto on päällä. Tässä tilanteessa palautus pitäisi toimeenpanna viimeistään sitten, kun palautuskielto poistuu, eli pakolaisstatusasema on poistettava seksuaalirikoksia tehneiltä ulkomaalaisilta.

Toiseksi nostan esille turvapaikanhakijoiden ja kielteisen päätöksen saaneiden henkilöiden säilöönottomahdollisuuksien laajentamisen nykyisestä poliisin uhka-arvion perusteella, eli tämä hallitusohjelmaan kirjattu tekninen seuranta ei ole sellaisenaan riittävä toimenpide. [Jussi Halla-aho: Ei kelvannut kokoomukselle viime kaudella!]

Kolmanneksi nostan esille pysyvän oleskeluluvan ja kansalaisuuden myöntämisen edellytysten tarkistamisen ja tiukentamisen, eli pysyvä oleskelulupa ja kansalaisuus tulisi myöntää vain nuhteettomuutta osoittaneelle henkilölle. Kansalaisuus tulisi myöntää vain suomalaiseen yhteiskuntaan aidosti kiinnittyneelle eli sellaiselle, jolla on esimerkiksi usean vuoden ajan ollut työ, opiskelupaikka ja joka on ylipäätään osoittanut sisäistäneensä suomalaisen käyttäytymisen perussäännöt ja arvot. Kansalaisuuden perusteena olevaksi asumisajaksi tulisi hyväksyä vain oleskeluluvalla tapahtunut oleskelu, ei siis aikaa, jona odottaa tätä oleskelulupapäätöstä, ja tämä olisi nyt istuvalle hallitukselle erityisen kiirei-

nen muutostarve, jotta vuonna 2015 Suomeen tulleiden mahdollinen kansalaisuus ei tule ihan tuosta vain.

Toivon todella, että tämä hallitus ottaa tämän kansalaisaloitteen vakavasti eikä kuittaa sitä yksinkertaisilla vastauksilla, ja edelleen toistan sen, mitä tuossa debatissa toin esille: minkä takia nämä ulkomaalaistaustaisen rikollisuuden torjuntaohjelman konkreettiset, täytäntöön pantavissa olevat toimenpiteet ovat unohtuneet hallitusohjelmasta? Tätä suuresti kummeksun. — Kiitos.

15.54 **Olli Immonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Haluan ensinnäkin myös omalta osaltani kiittää tämän kansalaisaloitteen laatijoita ja kaikkia sen allekirjoittaneita. On äärimmäisen hienoa, että saamme tämän erittäin tärkeän asian tänään tänne saliin keskusteluun.

Suomessa kirjattiin viime vuonna 3 856 seksuaalirikosilmoitusta. Vuoteen 2017 verrattuna ilmoituksia oli yli 500 enemmän. Erityisesti ilmoitukset lapsiin kohdistuneista seksuaalirikoksista kasvoivat tilastojen mukaan viime vuonna selvästi. Vuonna 2017 ilmoituksia tehtiin 1 188, kun vuonna 2018 niitä tehtiin jo peräti 1 410.

Esimerkiksi meillä Oulun seudulla tilanne seksuaalirikosten määrän kasvun suhteen on todella hälyttävä. Oulun poliisi julkaisi viime heinäkuussa rikostilastot tammi—kesäkuulta 2019. Seksuaalirikoksia tuli Oulun poliisilaitoksen tietoon 205 kappaletta, kun edellisvuonna määrä oli vastaavana aikana 111. Oulun kaupungin alueella seksuaalirikosten määrän kasvu oli peräti yli 100 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kasvu on suuruudessaan järkyttävä. Ulkomaalaisten osuus seksuaalirikoksissa oli Oulun poliisilaitoksen alueella kuluvana vuonna noin 40 prosenttia.

Arvoisa puhemies! Ulkomaalaistaustaiset henkilöt, erityisesti irakilaiset ja afgaanit, ovat tilastojen mukaan yliedustettuina seksuaalirikostilastoissa. Entisen Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen vuonna 2014 tekemän tutkimuksen mukaan Lähi-idästä ja Afrikasta tulleilla maahanmuuttajilla raiskausrikollisuuden taso on ollut 17-kertainen syntyperäisiin suomalaisiin verrattuna. Koko maassa kaikkien ulkomaalaisten epäiltyjen osuus tietoon tulleista seksuaalirikoksista oli viime vuonna reilusti yli 20 prosenttia eli noin joka neljäs seksuaalirikos oli ulkomaalaisten tekemä. Osuus on suuri, kun otetaan huomioon, että ulkomaan kansalaisia on Suomessa noin 5 prosenttia kokonaisväestöstä. On syytä mainita myös se, että tilastoinnissa ulkomaalaiseksi ei enää lueta sellaista ulkomaalaista henkilöä, joka on saanut Suomen kansalaisuuden.

Arvoisa puhemies! Seksuaalirikollisuuden kasvu on kiistämättä seurausta kolmansista maista Suomeen suuntautuneesta hallitsemattomasta maahanmuutosta. Se on selvästi nähtävissä ulkomaalaisten yliedustuksena muun muassa seksuaalirikostilastoissa. Tämä on kiistaton tosiasia, jota kukaan ei voi enää kiistää. Poliitikoilta vaaditaan nyt vaikuttavia toimia ongelmaan puuttumiseksi. Kyse on ensisijaisesti poliittisesta tahtotilasta. Tyhjät puheet eivät enää riitä, ja keinoja tähän ongelmaan puuttumiseksi kyllä riittää. Seksuaalirikoksista annettavia rangaistuksia on tiukennettava, ja seksuaalirikoksista annettavien tuomioiden alarajoja on nostettava. Ylärajoja nostamalla ei saada haluttua vaikutusta, koska oikeusasteet antavat yleensä lähempänä alarajoja olevia rangaistuksia. Toivon todella, että hallitus etenee tässä asiassa. Seuraamme perussuomalaisissa tilanteen kehittymistä hyvin tarkkaan.

Suomen maahanmuuttopolitiikkaa on tiukennettava, ja maastamme on tehtävä vähiten houkutteleva Pohjoismaa turvapaikanhakijoiden silmissä. Kaikki kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneet ja maassa laittomasti olevat henkilöt tulee ottaa säilöön ja poistaa Suo-

mesta. Lisäksi vakaviin ja toistuviin rikoksiin syyllistyneiden maahanmuuttajien oleskeluluvat on peruttava, kansainvälisen suojelun kriteerit lakkautettava ja rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten karkottamisia on tehostettava nykyisestä muun muassa saattamalla kuntoon nämä edustaja Kiurunkin mainitsemat palautussopimukset kolmansien maiden kanssa. Maahanmuuttajia ei saa jättää poistamatta maasta esimerkiksi perhesyiden nojalla.

Arvoisa puhemies! Haluan korostaa, että Suomen on ensisijaisen tärkeää saada ajettua haitallisen maahanmuuton määrä minimiin ja Suomen on pyrittävä jatkossa auttamaan hädänalaisia ihmisiä lähtömaissa ja lähtömaiden lähialueilla. Tämä kaikki meidän on tehtävä kyetäksemme takaamaan suomalaisten turvallisuuden sekä nyt että tulevaisuudessa.

15.59 **Kari Tolvanen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Aluksi haluan kiittää aloitteen tekijöitä. Se kertoo niistä kansalaisten tuntemuksista asiasta, jota olemme julkisuudessa joutuneet käsittelemään moneen kertaan, eli seksuaalirikoksista.

Aloite on hyvä lähtökohta keskustelulle hallintovaliokunnassa. Siinähän ei sinänsä tuoda uutta näihin edellytyksiin maasta karkottamiseksi. Edelleen, jos on syyllistynyt rikokseen, josta saattaa seurata vuosi vankeutta — puhutaan kansallisen turvallisuuden uhasta tai yleensä järjestyksen ja turvallisuuden uhasta — silloin voidaan karkottaa, mutta tässä karkottamisesta tehtäisiin automaatio. Olen ehdottomasti sitä mieltä, että tätä karkottamiskynnystä pitää madaltaa, ehdottomasti, entistä herkemmin pitää saada maasta pois ihminen, joka on syyllistynyt vakavaan rikokseen tai toistuvasti rikoksiin, mutta sen verran realisti, tai pikemminkin umpirealisti, olen, että tällainen automaatio ei ikävä kyllä taida onnistua ihmisoikeussopimusten takia. Se on realismia. Mutta meillä on paljon muita keinoja pakissa käytössä.

Itse olen jo pitkään puhunut siitä, että kun tuomioistuin käsittelee jotain vakavaa rikosasiaa, eikö se siinä samalla voisi tätä hallinnollista asiaa eli oleskelulupaa käsitellä. Tämä ei tunnu millään onnistuvan. Minä ymmärrän, että meillä on rikosprosessit ja hallintoprosessit eri tuomioistuimissa, mutta olisi todella tehokasta samaan aikaan käsitellä nämä molemmat prosessit rinnakkain. Silloin olisi heti päätös olemassa. Jos joku tuomitaan vaikka törkeästä raiskauksesta, niin samalla olisi hallintopäätös olemassa siitä, karkotetaanko hänet vai eikö karkoteta. Tätä olisi syytä kyllä miettiä. Siinä säästettäisiin paljon kustannuksia ja säästettäisiin paljon, erittäin paljon, aikaa. Tämä on asia, jota kannattaa viedä eteenpäin.

Tässä edustajat Mykkänen ja Vestman esittelivät jo hyvin paljon niitä asioita, mitä muuta voidaan tehdä sen eteen, että saadaan entistä matalammalla kynnyksellä ensinnäkin ennaltaehkäistyä rikoksia mutta myös karkotettua rikollisia, jotka esimerkiksi toistuvasti syyllistyvät täällä rikoksiin.

Arvoisa puhemies! Edellisessä elämässä toimin sellaisen poliisiyksikön johtajana, joka tutki muun muassa seksuaalirikoksia. Niitä meillä oli vuodessa noin 150, eli voi sanoa, että olen nähnyt hyvin paljon erilaisia rikoksen uhreja ja myös rikoksentekijöitä. Minulle ei, eikä myöskään niille uhreille juurikaan, ole ratkaisevaa se, onko se raiskaaja kantasuomalainen vai ulkomaalaistaustainen. Teot ovat aina yhtä vahingollisia ja traumaattisia sille uhrille.

Tämä meidän kriminaalipolitiikka valitettavasti on pitkään ollut aivan tekijälähtöistä, ajatellaan kaikki vain tekijän näkökulmasta, mutta onneksi viime kaudella saatiin käännettyä pikkasen sitä suuntaa, eli aletaan ajattelemaan uhrin kannalta — ja uhrihan on se tärkein. Raiskauksesta tulee useimmiten uhrille elinkautinen, tekijälle ehdollinen, ja näinhän

se ei voi olla. Tätä suuntaa on muutettava. Nyt jo viime kaudella lakivaliokunta, jossa työskentelin muutaman paikalla olevan edustajan kanssa, tiukensi lakia ministeri Häkkäsen toimeksiannosta muun muassa tekemällä törkeä lapsenraiskaus -rikosnimikkeen sinne ja korottamalla lapsen seksuaalisen hyväksikäytön minimirangaistusta. Mutta sehän ei ole riittävää, ja ikävä kyllä, niin kuin edustaja Kymäläinen sanoi, meiltä loppui aika kesken, ja jälleen tulivat perustuslailliset ongelmat vastaan. Me olisimme, käsittääkseni yksimielisesti, lakivaliokunnassa olleet tiukentamassa näitä minimirangaistuksia liittyen seksuaalirikoksiin, etenkin lapseen kohdistuviin seksuaalirikoksiin. Se ei silloin ollut mahdollista, ja lakivaliokuntahan teki sitovia, tiukkoja ponsia tälle tulevalle hallitukselle ja eduskunnalle, muun muassa rikoslain 20 luvun uudistamiseksi sekä myös näiden minimirangaistuksien nostamiseksi. Elikkä ihan mielelläni näkisin näitä sitten hallituksen vievän eteenpäin, ja uskon, että näin tulee tapahtumaan — mielellään nopealla aikataululla.

Se ei yksin riitä, että lainsäädäntö on kohdallaan. Pitää olla resursseja ennaltaehkäisemään ja tutkimaan näitä vakavia rikoksia. Nythän on toki lisätty niin sanottuja nettipoliiseja, jotka liikkuvat samoilla keskustelupalstoilla, millä nuoretkin liikkuvat. Se on hyvää ennaltaehkäisyä, näin pitääkin olla. Mutta sitten siihen raadolliseen työhön, jossa paljastetaan näitä seksuaalirikollisia, ei vain ole riittävästi voimavaroja. Useimmitenhan kohtaaminen nykypäivänä tapahtuu tuolla verkossa, ei niinkään enää kaduilla ja ravintoloissa, joskin sielläkin. Elikkä pitää saada tämmöiseen paljastavaan tutkintaan, jolla tuodaan erinomaisia tuloksia, lisää työvoimaa. Minä tiedän, että monessa paikassa on kymmeniä, ellei jopa satoja hyviä lähtöjä eli vihjeitä odottamassa, mutta ei vain ole poliiseja niitä tutkimaan, nimenomaan näitä seksuaalirikoksia. Näitä pitää saada lisää, koska aina ennaltaehkäisty rikos on parempi kuin tapahtunut rikos. Näin ehdottomasti pitää tehdä.

Ja kuten tuossa aikaisemmin sanoin, se ei ole ratkaisevaa, onko rikoksentekijä kantasuomalainen vai maahanmuuttaja. Se on ratkaisevaa, että me pystymme ehkäisemään näitä rikoksia, ja jos me pystymme ehkäisemään ulkomaalaistaustaisten henkilöiden tekemiä rikoksia, se on tehokasta rikostorjuntaa sekin. Ei pidä pelkästään yksilöidä sen lähtömaan mukaan tätä, mutta täytyy muistaa, että keinotkin silloin ovat erilaiset. Jos me pystymme kiristämään tätä turvapaikkapolitiikkaa ja rikokseen syyllistyneen maasta poistamista, se on tehokasta rikosten ehkäisemistä, se kannattaa kanssa pitää mielessä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin! — Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Hyvä puhe!]

16.06 **Ville Tavio ps:** Arvoisa rouva puhemies! Vuonna 2015 tekemäni lakialoite ulkomaalaisten rikollisten karkotusautomaatista on samansuuntainen kuin nyt käsiteltävänä oleva kansalaisaloite. Tässä yhteydessä onkin syytä todeta, että vaikka seksuaalirikokset ovat erityisen moitittavia, tulee kaikki vakaviin rikoksiin syyllistyneet ulkomaalaiset karkottaa. On kuitenkin tärkeää, että juuri seksuaalirikollisten karkotus onnistuisi nykyistä paremmin.

Mielestäni kahden vuoden vankeusrangaistus voisi olla hyvä raja sille, että karkotuspäätös annetaan ulkomaalaiselle automaattisesti. Tätä tukee se seikka, että useiden niin sanottujen ylitörkeiden rikosten minimirangaistus on laissa määritelty yleisesti kahteen vuoteen. Kahden vuoden vankeusrangaistus on myös nykylain mukaan eräänlainen vakavimpien rikosten raja, sillä yli kahden vuoden vankeusrangaistus määrätään nykylain mukaan aina ehdottomana vankeutena. Lainsäätäjän tarkoituksena voidaan todeta myös nykylain valossa olleen, että vähimmäiskäytäntönä on se, että varsinkaan törkeimpiin rikoksiin syyl-

listyneet ulkomaalaiset eivät nauti enää yhteiskuntaluottamusta ja heidät siten käännytettäisiin tai karkotettaisiin.

Jos ulkomaalainen on syyllistynyt niin vakaviin tekoihin, että niiden rangaistukseksi on arvioitu tuomioistuimessa vähintään kahden vuoden ehdoton vankeusrangaistus, tällainen ulkomaalainen muodostaa varteenotettavan uhan yhteiskunnalle myös jatkossa. Tällaisen ulkomaalaisen rikoksentekijän käännyttämisen tai karkotuksen puolesta puhuvat seikat ovat niin huomattavasti suuremmat kuin mahdolliset käännyttämistä tai karkottamista vastaan puhuvat seikat, että käännyttämisen tai karkotuksen tulee olla myös laissa erittäin vahva lähtökohta. Ehdotetun uuden ja selvemmän karkotuskäytännön ja karkotusautomaatin säätäminen laissa lisäisi lainkäytön ennakoitavuutta ja siten myös rikoksentekijöiden oikeusturvaa ja yhdenvertaisuutta lain edessä.

Käsiteltävässä kansalaisaloitteessa on esitetty Maahanmuuttoviraston tekemälle karkotuspäätökselle valituskieltoa. Tämä kansalaisaloitteen vaatimus on nähdäkseni selvässä ristiriidassa perustuslain 21 §:n kanssa, jonka mukaan päätökset tulee voida haastaa tuomioistuimessa. Oikeusvaltiossa tuomiovaltaa ei voida ulkoistaa viranomaistoiminnaksi niin yksilön kannalta keskeisessä asiassa kuin maastakarkottamisessa. Sen sijaan olisi varsin perusteltua ja myös perustuslain mukaista, että päätös automaattisesta karkotuksesta annettaisiin suoraan käräjäoikeudessa rikostuomion yhteydessä. Näin menetellään useissa muissakin maissa. Myös muissa EU-maissa on tällaista käytäntöä.

Tämä nopeuttaisi karkottamisprosessia huomattavasti, sillä nykyinen prosessi on neliportainen. Nykyisessä prosessissa ensin yleisen tuomioistuimen lainvoimaisen rikostuomion jälkeen poliisi voi aloittaa harkinnan siitä, onko rikokseen syyllistynyt ulkomaalainen aiheellista käännyttää tai karkottaa ja määrätä maahantulokieltoon rikostuomion vuoksi kuten ulkomaalaislaissa säädetään. Jos poliisi päätyy puoltamaan käännyttämistä tai karkottamista sekä maahantulokiellon määräämistä, se joutuu laatimaan hakemuksen Maahanmuuttoviraston käsiteltäväksi. Eli Maahanmuuttovirasto on tässä neliportaisessa järjestelmässä se toinen instanssi. Jos Maahanmuuttovirasto päättää ulkomaalaisen rikollisen käännyttämisestä tai karkottamisesta ja maahantulokiellon määräämisestä, on päätös valituskelpoinen hallinto-oikeuteen ja tämän jälkeen vielä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Koko tämä neliportainen prosessi poistuisi, mikäli asia käsiteltäisiin käräjäoikeudessa rikostuomion yhteydessä.

Rouva puhemies!

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Herra. [Naurua]

Herra puhemies!

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Sekä että.

Herra ja rouva puhemiehet!

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt menee hyvin.

Kenties itse prosessioikeudellista menettelyäkin suurempi kysymys on se, miksi ulkomaalaisia seksuaalirikollisia ei saada karkotettua Suomesta jo nykyään. Jopa pikkulasten raiskauksiin syyllistyneet ulkomaalaiset saavat jäädä Suomeen, mikäli heidän katsotaan

mahdollisesti joutuvan omassa kotimaassaan vainotuksi. Tämän logiikan käyttökelpoisuus on kyseenalainen, koska siinä rikoksentekijän koskemattomuutta suojellaan enemmän kuin uhrin koskemattomuutta. Perussuomalaiset lähtevätkin oikeudellisessa ajattelussaan siitä, että uhrin koskemattomuus ja uhrin ihmisoikeudet ovat suurempi oikeushyvä kuin rikoksentekijän ihmisoikeudet.

Suomesta on valitettavasti tehty ulkomaalaisten rikollisten turvapaikka. Suomi tyrkyttää pakolaisstatusta tiettyjen Afrikan ja Lähi-idän maiden kansalaisille ja samalla viestittää, että pakolaisstatuksen saatuaan maahanmuuttajan ei enää ikinä tarvitse lähteä, vaikka ei tekisi päivääkään töitä ja vaikka syyllistyisi mihin tahansa rikoksiin. [Suna Kymäläisen välihuuto] Suomi pelastaa ulkomaalaisia lastenraiskaajia ja samalla antaa heidän tehdä suomalaislapsia kohtaan rikoksia, joista seurauksena on vain hyvin lyhyet vankeusrangaistukset. Ja tämä kaikki siis sillä verukkeella, että lastenraiskaaja joutuu mahdollisesti vainon kohteeksi kotimaassaan. Tällainen rikollisen päätä taputteleva ja rikollisia suojeleva demlalainen kriminologia ei ole kestävää, vaan se pitkässä juoksussa romuttaa yhteiskunnan moraalia ja turvallisuutta.

Palautuskiellosta voidaan mielestäni pitää kyllä kiinni, mutta siihen tarvittaisiin rinnalle jokin varajärjestelmä, kuten maiden kahdenvälisiin sopimuksiin perustuva ulkomaalaisten toimittaminen kärsimään tuomionsa kotimaansa vankilassa. Kansalaisaloitteessakin viitataan siihen, että suomalainen hyvinvointivaltiollinen vankilajärjestelmä ei ole pelote useimmille ulkomaalaisille, ja olen aloitteen tekijöiden kanssa tästä samaa mieltä.

Yksi hyvä vaihtoehto olisi myös ulkomaalaisten rikollisten jatkuva palautusvankeus, mikäli palautus ei onnistu. Perussuomalaiset ovatkin esittäneet toistuvasti laittomasti maassa olevien säilöönottoa. Tämä ratkaisisi Suomen maahanmuuttopolitiikan muutkin ongelmat hyvin tehokkaasti, sillä mikäli laittomasti maassa olevat otettaisiin säilöön, se merkitsisi niin suurta pelotetta vilpillisin mielin maahan saapuville, että nämä pakolaisiksi tekeytyvät, paremman elintason perässä saapuvat henkilöt jäisivät kaikki Ruotsin puolelle.

16.14 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on kansalaisaloite ”Seksualirikoksesta Suomessa tuomitun oleskeluluvan peruuttaminen ja karkoitus”. Tämän aloitteen tarkoitus on tietysti tärkeä ja kannatettava.

Tuomitut seksuaalirikokset ovat kuitenkin yksi ilmentymä huonosti hallitusta huonosta maahanmuutosta. Vähän aikaa sitten täysistunnossa käsiteltiin silpomisia, ja viimeistään silloin ilmeni, että tuomioita näistä silpomisista ei ole tullut ja juuri ketään ei ole edes itse asiassa syytetty, vaikka uhriksi joutuneita tai sen uhan alla olevia on ilmeisesti useita tuhansia Suomessa. Näiden silpomisten määrät ovat niin huomattavia, että eri asianosaisia on jo itse asiassa ihan nopeallakin matematiikalla laskettuna merkittävä osa näistä tietyistä vähemmistöryhmistä. Tämän suoranaisen väkivaltaisuuden lisäksi on vielä yleisempi ilmiö nimittäin se, että maahanmuuton myötä maassa on suuri määrä ihmisiä, joista monilla ei ole aikomustakaan sopeutua suomalaiseen yhteiskuntaan, ja tämä määrä lisääntyy jatkuvasti. Tämä herättää kysymyksiä siitä, mitkä ovat demokraattisen pohjoismaisen yhteiskunnan kyky ja keinot lopulta puuttua tällaiseen kehityskulkuun siinä vaiheessa, kun maassa oleskelee jo huomattava määrä heikosti sopeutumishaluisia ja -kykyisiä henkilöitä.

Tässä edustaja Räsänen otti vielä esiin kotouttamisen, ja siinä haluaisin myös korostaa, että kun puhutaan kotouttamisesta tai kotoutumisesta, niin pitäisi ymmärtää, että tosiasioiden pohjalta kyse on kuitenkin pitkälti laajamittaisesta sopeutumattomuudesta ja sen takia

yhteiskunnan ei pitäisi edes altistaa itseään tällaiselle laajamittaiselle haitalliselle maahanmuutolle.

Arvokas aloite.

16.16 **Veikko Vallin ps:** Arvoisa puhemies! Tämä kansalaisaloite on erittäin tärkeä, suorastaan yksi tärkeimmistä, kun pyritään lisäämään erityisesti naisten ja lasten turvallisuutta Suomessa. Haluan kiittää aloitteen alullelaittajia ja kaikkia 118 374:ää allekirjoittajaa. Se on valtava määrä ihmisiä.

Ulkomaalaislain mukaan Suomessa oleskeluluvalla oleskeleva ulkomaalainen tai pakolainen voidaan karkottaa maasta, jos hänen on todettu syyllistyneen rikokseen, josta on säädetty enimmäisrangaistuksena vähintään yksi vuosi vankeutta tai jos hän on syyllistynyt toistuvasti rikoksiin. Useimpien seksuaalirikosten enimmäisrangaistukseksi on rikoslaissa säädetty vähintään yksi vuosi vankeutta. Näihin rikoksiin kuuluvat muun muassa raiskaus, seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö. Ulkomaalaisen karkottaminen maasta on jo voimassa olevan oikeuden mukaan siten mahdollista useimpien seksuaalirikosten tapauksissa.

Karkottamisesta päätettäessä joudutaan kuitenkin voimassa olevan ulkomaalaislain mukaan aina suorittamaan kokonaisharkinta, jossa otetaan huomioon yhtäältä rikoksen laatu, teon vakavuus ja teosta aiheutuvat seuraamukset asianosaisille, toisaalta muun muassa ulkomaalaisen maassa oleskelun pituus ja tarkoitus sekä hänen siteensä Suomeen. Tämän kansalaisaloitteen toteutuessa tästä kokonaisharkinnasta luovuttaisiin seksuaalirikosten osalta, jolloin seksuaalirikokseen syyllistyminen johtaisi automaattisesti oleskeluluvan peruuttamiseen ja maasta karkottamiseen.

Aloitteeseen on erittäin hyvät perustelut. Ulkomaalaisten tekemien seksuaalirikosten määrä on Suomessa kasvussa, ja suomalaiset kokevat turvattomuutta ulkomaalaisten tekemien seksuaalirikosten johdosta. Kuten täällä on aikaisemmin tänään kuultu, Helsingissä jo yli puolet ilmoitetuista raiskauksista on ulkomaalaisten tekemiä. Maailma on siis muuttunut, ja myös lainsäädännön on muututtava.

Seksuaalirikokset ovat ihmisarvoa erityisesti loukkaavia rikoksia. Ulkomaalaisille kuten kantaväestöllekin on tehtävä selväksi, että Suomessa on nollatoleranssi seksuaalirikosten suhteen. Nollatoleranssi tarkoittaa sitä, että mitään kokonaisharkintaa ei tulisi käyttää vaan ulkomaalaisen seksuaalirikollisen oleskeluluvan peruuttamisen pitäisi seurata automaattisesti ja maastakarkotuksen välittömästi.

Arvoisa puhemies! Se, mitä sanon seuraavaksi, saattaa polttaa muutaman sillan, koska aion sanoa sen, mitä iso osa kansasta ajattelee. Koska minut on valittu kansanedustajaksi, aion myöskin puheissani edustaa kansan mielipiteitä, enkä aio mielistellä ketään tässä salissa vain sen takia, että olisin salonkikelpoisempi tai poliittisesti korrektimpi.

On tärkeää muistuttaa, että seksuaalirikosten kasvavaa ongelmaa ovat olleet luomassa myös eräät tässä salissa istuvat poliitikot ministereinä toimiessaan. Erityisesti edellisen hallituksen pääministeri Sipilä ja edellisen hallituksen sisäministeri Orpo olivat vastuuministereinä päästämässä, jopa suorastaan houkuttelemassa Suomeen kymmeniätuhansia ulkomaalaisia miehiä, joita tänne ei olisi koskaan pitänyt päästää. Osa heistä on syyllistynyt erittäin vakaviin rikoksiin. Lähes kaikki heistä tulivat turvallisen maan eli Ruotsin läpi, jolloin Dublin-sopimuksen henkeä noudattaen heitä ei olisi missään nimessä pitänyt ottaa vastaan, kuten ex-pääministeri Sipilä itsekin lopulta Ylen uutisissa myönsi. Näin ei kuitenkaan tehty. Olisimme säästäneet useita ihmishenkiä ja monta lasta ja naista olisi välttynyt

joutumasta seksuaalirikoksen uhriksi, jos meillä olisi viime vuosina harjoitettu järkevämpää ja turvallisuushakuisempaa maahanmuuttopolitiikkaa. Myös yhteiskuntarauha ja poliittinen ilmapiiri olisivat varmasti vähemmän tulehtuneita ilman näitä megavirheitä. [Suna Kymäläinen: Mihin perustuu väite ihmishengistä?] — Joku kysyi, mihin perustuu väite ihmishengistä: esimerkiksi Turun tapauksiin.

Tämän kansalaisaloitteen myötä on kaikilla kansanedustajilla, myös niillä, joilla omatunto nyt kolkuttaa, mahdollisuus olla mukana palauttamassa kuria ja järjestystä Suomeen.

Ja vielä kerran: suuri kiitos aloitteen tekijöille ja allekirjoittajille. — Kiitos.

16.22 **Pia Kauma kok:** Arvoisa puhemies! Tämän kansalaisaloitteen tavoitteet ovat hyvät, ja itsekin kannatan niitä. Tulkitsen sen niin, että se tarkoittaa nollatoleranssia tänne tulleiden ulkomaalaistaustaisten henkilöiden seksuaalirikosten osalta. Nythän tilanne tällä hetkellä on se, niin kuin täällä ovat useat jo todenneet minua ennen, että nytkin voidaan jo karkottaa henkilö, jos hän on syyllistynyt tekoon, josta maksimirangaistus on vähintään vuosi vankeutta, tai hän on toistuvasti syyllistynyt rikoksiin.

Mielestäni täällä edustaja Tolvanen ja edustaja Tavio toivat hyvin esiin ongelmat, joita tähän karkotusprosessiin liittyy. Tämä neliportainen prosessi on sellainen, että voi viedä pitkänkin ajan, että sitten henkilö, joka näihin rikoksiin on syyllistynyt, lopulta poistetaan maasta. Mielestäni edustaja Tolvasen näkemys, jonka mukaan hallintopäätös oleskeluluvan lakkauttamisesta ja henkilön palauttamisesta tehtäisiin samassa yhteydessä, kun tätä rikosta käsitellään käräjäoikeudessa, olisi todella harkitsemisen arvoinen. Sillä tavalla saisimme tehokkaammin palautettua näitä ihmisiä.

Edustaja Kiuru toi aiemmin esiin, että muun muassa irakilaiset ovat hyvin edustettuina epämieluisalla tavalla näissä tilastoissa, ja kuitenkin samaan aikaan tiedämme, että Irak ei ota vastaan sinne palautettuja turvapaikanhakijoita, joilla ei ole oikeutta oleskelulupaan. Tämä on ongelmallista muun muassa siinä mielessä, että Suomi osallistuu Irakin jälleenrakentamiseen ja sen kustannuksiin sekä itsenäisesti Suomena että myöskin EU:n kautta, eli siinä mielessä on aika ongelmallista, että me maksamme maan jälleenrakennuksesta, mutta kuitenkaan emme pysty saamaan aikaan kahdenvälistä sopimusta palautuksista.

Toivon, että hallitus ottaa vakavasti tämän kansalaisaloitteen tavoitteen eli sen, että haluamme, että suomalaiset naiset ja lapset ovat turvassa siitäkin huolimatta, että tänne on tullut aika paljon muualta maailmasta ihmisiä.

16.24 **Suna Kymäläinen sd:** Arvoisa herra puhemies! Käsittelemme jälleen reilusti yli 100 000 ihmisen allekirjoittamaa kansalaisaloitetta. Aloitteen sisältö puhuttelee kansaamme oikeutetusti. Seksuaalirikos on äärimmäisen traumatisoiva, kauhea ja loukkaava rikos. Erityisen järkyttävää ja väärää se on uhrille, mutta unohtaa ei saa, kuinka asia vaikuttaa myös uhrin omaisiin ja läheisiin. Suru ja viha vaihtavat paikkaa ajatuksissa, lamauttavat toimintakyvyn ja niin edespäin.

Erityisesti alaikäisiin lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset ovat pöyristyttäviä ja todella tuomittuja. Kuulun siihen ihmisjoukkoon, joka henkilökohtaisesti kannattaa erittäin raskasta tuomitsemista taustasta riippumatta erityisesti lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten kohdalla. Nämä rikokset vaurioittavat uhrin koko loppuelämää, itsekuvaa, rohkeutta, seksuaalisuutta ja loukkaamattomuutta.

Ymmärrän sen, että tämä kansalaisaloite on tehty, ja sen, että se on saanut laajan kannatuksen. Haluan samaan aikaan muistuttaa, että myös kantasuomalaiset syyllistyvät seksu-

aalirikoksiin. Tämä aloite kuitenkin ohjaa keskustelun oleskeluluvalla Suomessa oleviin, ja näen sen sallituksi. Ymmärrän myös sen, että emme tarvitse Suomeen yhtään uutta seksuaalirikosta. Ihmisten oikeustaju sanoo, että jos ei käyttäydytä lain mukaisesti vaan syyllistytään törkeyksiin, on kohtuullista karkottaa maasta. On loukkaavaa suomalaisia kohtaan, jos tarjotaan turvaa vaarallisista olosuhteista pakeneville ja he itse aiheuttavat Suomessa turvattomuutta. Erityisesti toistuvasti samoihin rikoksiin syyllistyminen on tuomittavaa.

Arvoisa puhemies! Tiedämme, että olemme sitoutuneet kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin ja oikeusvaltiona meidän on toimittava niiden mukaisesti. Vääriin syytöksiin hallitusta kohtaan ei ole oikeutusta eikä syytä. Kukaan ei halua lisää rikollisia Suomeen. Kukaan ei halua viestittää, että otamme heidät tervetulleina vastaan. Nyt hallitus pyrkii monin eri tavoin puuttumaan asiaan. Lähtökohta on, että tuomittuja rikollisia pyritään siirtämään kärsimään tuomiotaan kotimaidensa vankiloihin. Tämä tukee ajatusta heidän yhteiskuntaan sopeutumisestaan. Kaikki seksuaalirikokset ovat tuomittavia tekijän taustasta riippumatta, ja hallitus on sitoutunut korottamaan lapsiin kohdistuvien törkeiden seksuaalirikosten vähimmäisrangaistuksia.

Arvoisa puhemies! Tyhjiä puheita ei ole, vaan nyt todella tehdään hallituksen osalta paljon toimia asian hyväksi. Rikosvastuun toteuttamiseksi ja rikosten käsittelyaikojen nopeuttamiseksi lisätään poliisin, syyttäjän ja tuomioistuinten voimavaroja siten, että oikeudellisten prosessien käsittelyajat lyhenevät. Poliisien määrää nostetaan 7 500 henkilötyövuoteen vuoteen 2022 mennessä. Laaditaan naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma. Toteutetaan seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus, jossa lähtökohtina ovat koskemattomuus ja seksuaalinen itsemääräämisoikeus. Muutetaan rikoslain raiskausmääritelmä suostumuksen puutteeseen perustuvaksi oikeusturvasta huolehtien. Laajennetaan seksuaalirikosten uhrien tukikeskusten palvelutarjontaa ja valtakunnallista kattavuutta sekä — mikä on tärkeää — laaditaan Suomeen Lanzaroten sopimuksen kansallinen toimeenpanosuunnitelma yhteistyössä järjestöjen kanssa lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan ehkäisemiseksi ja varmistetaan sen kohteeksi joutuneiden palvelut. Ja erityisesti lapsiin kohdistuvien törkeiden seksuaalirikosten vähimmäisrangaistuksia korotetaan ja arvioidaan vaarallisimpien väkivaltarikollisten vapautumisen edellytyksiä perusteellisesti.

Arvoisa puhemies! Edustaja Tolvanen kuvasi vallitsevia oikeudellisia reunaehtoja puheenvuorossaan hyvin. Oikeudellisesta näkökulmasta hankalaa on vaatia oleskeluluvan automaattista peruuttamista ja välitöntä karkottamista muun muassa koska Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaan jokaiselle on taattava oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Oikeudenkäynti ja valituslupa mukaan lukien prosessi voi kestää vuosia. Valiokunnan tehtävänä onkin selvittää myös tämän asian tilanne.

Ulkomaalaislain mukaan oleskeluluvan saanut voidaan karkottaa jo nyt, jos hän on syyllistynyt rikokseen, josta on säädetty enimmäisrangaistus 1 vuotta vankeutta tai jos hän on syyllistynyt rikoksiin toistuvasti. Lupia on siis jo nyt mahdollista perua yleiseen turvallisuuteen vedoten. Hankalaa tilanteessa on myös se, jos turvapaikanhakijan kotimaassa on tilanne, että hän tulee tapetuksi, jos palaa kotimaahansa.

Lopuksi toistan, että aloite tarvitsee huolellisen käsittelyn. Totean myös, että hallituksen ohjelmaan on kirjattu tärkeitä tiukennuksia, parannuksia, myös tähän aihepiiriin liittyen. Tarvitsemme toimia ennen kaikkea ennaltaehkäisyyn, jottei yhdenkään ihmisen koskemattomuutta loukata. Mutta koska paha ei ennaltaehkäisystä huolimatta kokonaan pois-

tu, tarvitaan riittävän ankarat rangaistukset, rangaistuksen kovuudella kun on osaltaan myös ennaltaehkäisevä vaikutus.

Lopuksi totean, että tämä kansalaisaloite tarvitsee ja ansaitsee valiokunnassa huolellisen käsittelyn.

16.31 **Hussein al-Taee sd:** Arvoisa puhemies! Kiitos aloitteen tekijöille ja allekirjoittajille. On todella tärkeätä ottaa huomioon tässä salissa nimenomaan se, että yli 100 000 ihmistä on allekirjoittanut aloitteen ja siksi se on tarpeeksi vakava, että se todella hyvin täällä myös käsitellään.

Ja todella vakavasta asiastahan tässä on kyse. On tärkeää kansalaisten turvallisuuden ja poliittisten päättäjien uskottavuudenkin kannalta, että me täällä säädämme lakeja, joihin sisältyy merkittäviä pelotteita rikollisuuden torjumiseksi. Tämä hallitus rakentaa viime hallituksen tavoitteitten ja aloitteitten päälle siitä näkökulmasta, että nyt todella katsotaan tätä seksuaalirikollisuusasiaa uhrin näkökulmasta ensisijaisesti. Tätä ovat myös asiantuntijat pitkään peräänkuuluttaneet. Sen vuoksi nyt näihin uudistuksiin sisältyykin ensisijaisesti se pelote, eli erityisesti lapsiin kohdistuvissa seksuaalirikoksissa minimirangaistusvaatimuksia tullaan korottamaan. Tämä on erittäin tärkeää, ja toivottavasti se myös tulee aivan selväksi, että jos lapseen kajotaan, niin siitä myös istutaan linnassa ja pitkään. Tämän viestin täytyy tulla aivan selkeäksi myös kaikille ihmisille, jotka tässä maassa asuvat riippumatta siitä, keitä he ovat.

Toinen asia, jota tämä hallitus aikoo myöskin viedä eteenpäin, pyrkii siihen, että seksuaalirikoslainsäädäntö kokonaisvaltaisesti uudistetaan nimenomaan uhrin näkökulmasta katsoen, eli ei tilkkutäkkimäisiä muutoksia vaan kokonaisvaltainen uudistus, jolla pyritään ensisijaisesti ennaltaehkäisemään seksuaalirikollisuutta. Tähän kuuluu se, että lisätään valtakunnallisesti poliisien määrää ja resursseja. Tähän kuuluu syyttäjien resurssien ja tuomioistuinten resurssien, voimavarojen lisääminen. Tähän kuuluu myöskin se, mitä tässä aikaisempi edustaja Kymäläinen hyvin sanoi, eli väkivaltarikosten uhrien palvelujen ja hoidon parannus ja esittely valtakunnallisesti.

Mutta samanaikaisesti asiantuntijat ovat sanoneet, että se todellinen tapa ennaltaehkäistä seksuaalirikollisuutta on sitouttaa erityisesti miehet — miehistähän tässä pääasiallisesti on kyse — yhteiskuntaan riippumatta siitä, keitä nämä miehet ovat. Eli jos mies pääsee kouluun, on töissä, on harrastetoiminnassa mukana, on perheellinen mahdollisesti, eli on monta sidettä yhteiskuntaan, mitä todennäköisimmin tämä henkilö ei vaaranna tätä kokonaisuutta, tätä elämää sillä, että hän syyllistyisi vakaviin rikoksiin. Tällä on ennaltaehkäisevä vaikutus, jota meidän pitää kokonaisvaltaisesti myöskin katsoa tässä salissa, kun seksuaalirikollisuutta käsitellään.

Sitten on myös sanottava, kerta tiedän Irakista yhtä sun toista, olen asiantuntijana myös sielläpäin toiminut, että Irakissa on tiukempi seksuaalirikoslainsäädäntö kuin Suomessa. Lapsen raiskauksesta voi saada jopa kuolemantuomion, mutta valitettavasti pelkkä kova tuomio ei ole ollut riittävä pelote, ja siksi nimenomaan se ennaltaehkäisevä toiminta sekä siellä erityisesti mutta myös täällä olisi parempi toimintatapa eteenpäin. Tämän lisäksi on myös sanottava tämä: Irak on vaatinut Suomessa rikoksia tehneet Irakin kansalaiset palautettaviksi. Tämä asia täytyy ottaa huomioon. Se on vaatinut sitä edelliseltä hallitukselta. Tämä on asia, josta täytyy myöskin laajemmin keskustella, sillä Irak todella haluaa nämä rikolliset Irakin kansalaiset takaisin omaan maahansa. Mutta: pystymmekö me varmistamaan oikeusturvan tässä kysymyksessä? Tämä on asia, jota täytyy sitten pohtia laajemmin.

Sitten lopuksi haluaisin sanoa, että tässä salissa on nyt muutamaan otteeseen puhuttu pakolaisvirroista, siirtolaisvyöryistä, pakolaisaalloista. On käytetty tämmöistä luonnonmullistuksiin liittyvää termistöä ihmisistä. Maailmassa on 70 miljoonaa pakolaista tällä hetkellä. Suurin osa on joko omassa kotimaassaan siirtolaisina tai sitten lähialueilla. Itsekin tulin tähän maahan pakolaisena. Minulle on hyvin alentavaa se, että omat kollegani käyttävät tämmöisiä luonnonmullistustermejä kuvaillessaan esimerkiksi minunlaisiani ihmisiä. Toivoisin tähän muutosta. — Kiitoksia.

16.36 **Eveliina Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! Ensiksi haluan myös kiittää aikaisempien puhujien tavoin kansalaisaloitteen allekirjoittajia tästä aloitteen tekemisestä ja siitä, että me myös keskustelemme tässä salissa seksuaalirikosten torjunnasta ja siitä, miten puutumme näiden lainrikkojien toimintaan. Kansalaisaloitejärjestelmä ja -instituutio on mielestäni tärkeä uusi aloitekanava, jolla me myös saamme kansalaisia laajasti puhututtavia yhteiskunnallisia teemoja tänne saliin keskusteluun, ja sitä pidän erittäin hyvänä.

Mielestäni edustaja Kymäläinen tässä aikaisemmin kuvasi erittäin hyvin niitä hallituksen toimia, millä tavalla tähän seksuaalirikosilmiöön ollaan nyt puuttumassa. Siihen kuuluu olennaisesti seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus. Pidän myös selvänä — kun tässä aikaisemmin edustajat Mykkänen ja Vestman muun muassa puhuivat tästä edellisen hallituksen ulkomaalaisrikollisuuden torjuntaohjelmasta — että tämän ohjelman toimenpiteet tulevat myös käsitellyiksi tässä nyt hallituksen päättämässä rikoslainsäädännön kokonaisuudistuksessa.

Siihen liittyen: edellinen hallitus tosiaan toi tämän torjuntaohjelman helmikuussa käsittelyyn, mutta ei valitettavasti ehtinyt viemään sitä eteenpäin sen enempää. Totean, että kyllä siellä toimenpiteiden joukossa on myös sellaisia toimia, joita on jo nyt viety eteenpäin, muun muassa poliisin nettivalvonta ja poliisiresurssit, joihin hallitus on nyt esittämässä jo ensi vuoden osalta lisäresursseja. Myös turvapaikkakäsittelyn nopeuttamiseen hallitus on päättänyt puuttua ja suunnata lisäresursseja Migrille. Ja sitten kolmantena asiana on tämä seksuaalirikosten rangaistusten koventaminen, josta hallitus on myös päättänyt ja sitoutunut siihen, että lapsiin kohdistuvien törkeiden seksuaalirikosten vähimmäisrangaistuksia korotetaan, joten uskon, että meillä on tässä salissa yhteisymmärrys siitä, että tähän seksuaalirikosilmiöön täytyy puuttua ja meillä täytyy Suomessa olla nollatoleranssi tähän koko ilmiöön. Odotan, että hallitus ryhtyy näihin toimenpiteisiin kiireellisellä aikataululla, koska on tietysti selvää, että nämä seksuaalirikokset puhututtavat laajasti Suomessa ja ne rikkovat hyvin vahvasti ja laajasti suomalaisten oikeustajua.

Lopuksi haluan vielä todeta tästä edellisestä käsittelystä, koska samansuuntainen kansalaisaloite on ollut jo viime kaudella käsittelyssä täällä eduskunnassa. Silloin hallintovaliokunnassa todettiin yksimielisesti, että sitä senaikaista kansalaisaloitetta ei viedä eteenpäin. Nyt suora lainaus sieltä hallintovaliokunnan mietinnöstä, jossa todettiin: ”Suomen voimassa oleva lainsäädäntö sisältää laajat mahdollisuudet rikoksiin syyllistyneiden karkottamiseen”. Ja jatkuu: ”Valiokunta toteaa, että maamme voimassa oleva lainsäädäntö on tiukempi kuin kansalaisaloitteessa valmisteltavaksi ehdotettu uusi lainsäädäntö”. [Petri Huru: Miksei se toimi?]

Niin kuin tässä keskustelussakin on hyvin tullut esille, tietysti kyse on myös karkottamiskäytännöistä ja siitä, miten nämä lähtömaat ottavat näitä kansalaisia vastaan. Siinä toivon, että hallitus ryhtyy kokonaisvaltaisempaan harkintaan myös, jotta saamme näitä rikoksiin syyllistyneitä palautettua lähtömaihinsa.

16.41 **Ano Turtiainen ps:** Arvoisa puhemies! Ulkomaalaisten tekemät seksuaalirikokset ovat lisääntyneet maassamme valtavasti viime vuosina. Kyseinen ilmiö on nostattanut kantaväestön tunteet pintaan. Maahamme turvaa kyselemään ohjatut elintasopakolaiset eivät osoittautuneetkaan moniosaajiksi eikä heistä syntynyt siinä määrin maahamme halpatyövoimaa niin kuin tietyt tahot toivoivat. Valtaosasta heistä tuli maahamme ryhmä, joka työllistää toimillaan poliisia mukaan lukien kaikenlaisia virkamiehiä, turvallisuusalaa, oikeuslaitosta ja vankeinhoitolaitosta. Kaiken tämän maksaa jokainen suomalainen luopumalla osasta hyvinvointiaan. Suomalaiset maksavat myös täysimääräisenä kyseisen ryhmän lifestyle-elämäntavan kulut.

Arvoisa puhemies! Ihmisten usko oikeuslaitosta ja päättäjiä kohtaan horjuu, koska kansalaisten mielestä oikeuslaitos ei ole antanut seksuaalirikoksista tuomituille tarpeeksi kovia rangaistuksia eivätkä päättäjät ole puuttuneet kyseiseen ongelmaan. Lainsäädäntömme kyllä mahdollistaa rangaista kovemmin, mutta oikeuslaitos tuntuu käyttävän seksuaalirikoksista tuomittaessa lain säätämiä alarajoja. Rangaistusten tarkoitus on toimia pelotteena ja siten ylläpitää kuria ja järjestystä yhteiskunnassa. On erittäin vaarallista, jos ihmiset menettävät uskon oikeuslaitokseen ja päätöksentekijöihin. Meidän pitää tehdä kaikkemme, että yhteiskuntarauha säilyy, ja sen vuoksi rangaistusten alarajoja seksuaalirikoksissa pitää roimasti koventaa.

Arvoisa puhemies! Suomessa seksuaalirikoksista tuomituista ulkomaalaisista valtaosa edustaa sellaista kulttuuria, jossa naisten oikeudet ovat huomattavasti huonommat kuin meidän kulttuurissa. On typerää kuvitella, että toisesta kulttuurista Suomeen tullut rikollinen ensin sopeutuisi kulttuuriimme ja sitten vasta alkaisi tekemään rikoksia. Suomen hyvämaineiset ja hyvätasoiset vankilat, länsiraja ilman valvontaa ja löyhät tuomiot rikoksista toimivat ulkomaalaisille rikollisille jopa houkuttimina tulla Suomeen tehtailemaan rikoksia. Sen vuoksi on ensisijaisen tärkeää, että kaikille Suomen rajoille otetaan käyttöön rajatarkastukset ja turvallisten maiden kautta ei päästetä ketään hakemaan Suomesta turvapaikkaa.

Arvoisa puhemies! Toteutuessaan tämä erittäin kannatettava kansalaisaloite hillitsee rikoksilta Suomessa jo olevia turvapaikanhakijoita ja turvapaikan jo saaneita henkilöitä sekä näin vähentää huomattavasti tulevia vankeinhoitokuluja. — Kiitos.

16.45 **Satu Hassi vihr:** Arvoisa puhemies! Laki mahdollistaa rikoksiin syyllistyneen ulkomaalaisen karkottamisen jo nyt. Viime vuonna seksuaalirikoksiin syyllistyneitä karkotettiin 25. He olivat kaksi kolmasosaa niistä, joille haettiin karkotusta. Kaikki henkirikokseen tai henkirikoksen yritykseen syyllistyneet karkotettiin. Myös huumerikollisia ja omaisuusrikollisia on karkotettu. On kuitenkin muistettava perustuslain määräys, että ulkomaalaista ei saa karkottaa, luovuttaa tai palauttaa, jos häntä tämän vuoksi uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus tai muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu.

Tässä eduskunnassa on jo useampaan otteeseen ehditty keskustella seksuaalirikoksista. Nehän ovat aina törkeitä fyysiseen koskemattomuuteen kohdistuvia rikoksia, joita tulee torjua, ennaltaehkäistä ja joiden tekijät pitää aina asettaa vastuuseen. Kuten muun muassa edustaja Kymäläinen totesi, muun muassa suostumusaloite, jonka mukaan raiskauksen kriteeriksi tulee uhrin suostumuksen puute, tähtää juuri siihen, että raiskaajat saatetaan aina vastuuseen, mutta tärkeintä torjuntaa on ennalta ehkäisy. Sen kannalta olennainen on kiinnijäämiskynnys.

Hallitusohjelma sisältää useita toimia, joiden kautta kiinnijäämiskynnystä madalletaan. Poliisien resursseja kasvatetaan. Tukea uhreille lisätään, jotta uhrit paremmin uskaltavat kertoa kokemistaan rikoksista. Rikoshan jää tulematta viranomaisten tietoon, jos uhri ei siitä uskalla kertoa. Seksuaalirikoskeskusten ulottuvuutta laajennetaan ja lastenasiaintalomallia edistetään. Lisäksi hallitusohjelma sisältää naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelman ja turvakotipaikkojen lisäämisen sekä seksuaalirikoslainsäädännön kokonaistarkastelun ja kiristämisen, erityisesti rangaistusasteikon ja erityisesti lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistusasteikon tarkentamisen.

Tässä keskustelussa seksuaalirikokset on monissa puheenvuoroissa kuvattu ikään kuin erityisesti ulkomaalaisia ja tiettyjä ulkomaalaisryhmiä koskevana asiana. Tiettyjen ulkomaalaisryhmien keskuudessa seksuaalirikokset ovat prosenttiosuuksina yleisempiä kuin suomalaisten keskuudessa. On kuitenkin muistettava se tosiasia, että Suomessa tapahtuvista seksuaalirikoksista aivan ylivoimainen valtaosa on suomalaisten, Suomessa syntyneiden tekemiä ja jokaisessa kansallisuusryhmässä seksuaalirikoksiin syyllistyneet ovat erittäin pieni vähemmistö. Tilastokeskuksen mukaan eri väestöryhmissä raiskauksista epäiltyjä henkilöitä on Suomen kansalaisten joukossa 0,01 prosenttia, Ruotsin kansalaisten joukossa 0,08 prosenttia, Viron kansalaisten keskuudessa 0,02 prosenttia, Venäjän ja entisen Neuvostoliiton kansalaisten keskuudessa 0,03 prosenttia, Somalian kansalaisissa 0,12 prosenttia ja muiden ulkomaiden kansalaisissa 0,24 prosenttia. Eli todella, kaikissa ryhmissä raiskauksiin ja seksuaalirikoksiin syyllistyneet ovat erittäin pieni vähemmistö. Siitä ei ole tutkimustietoa, ovatko nämä suhteet samat niissä seksuaalirikoksissa, jotka eivät koskaan tule poliisin tietoon.

Arvoisa puhemies! On tärkeää, että lainsäädäntö kohtelee ihmisiä samanarvoisesti siitä riippumatta, mikä on heidän sukupuolensa, uskontonsa, ihonvärinsä, syntymämaansa ynnä muut sellaiset asiat, joihin he eivät voi itse vaikuttaa. Suomalaisilla on oikeus luottaa siihen, että yhteiskunta on turvallinen, ja tässä suhteessa se seksuaalirikoslainsäädännön uudistaminen, joka hallitusohjelmaan sisältyy, on erittäin tarpeellinen ja perusteltu.

16.50 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa herra puhemies! Tämä tärkeä kansalaisaloite saa täällä eduskunnassa asianmukaisen käsittelyn, uskon niin, ja tämä keskustelu jo osoittaa sitä.

Sen sijaan on kyllä todella valitettavaa, että yksikään meidän ministereistä — onko heitä 19 — ei ole ollut koko käsittelyn aikana paikalla. Eiköhän se olisi järjestelyasia, että hallitus olisi tällaisen asian keskustelussa edustettuna, erityisesti tietysti ministeri Ohisalo ja ministeri Henriksson, myös pääministeri ja joku keskustankin ministeriryhmästä? Terveiset siitä: eduskunta arvostaa kansalaisaloitteita, mutta hallituksen puolelta on nyt hieman epäselvää, onko tuo arvostus sillä tasolla, mikä on tarkoitus näiden osalta olla.

Arvoisa puhemies! Aika tarkkaan 20 vuotta sitten käsiteltiin eduskunnassa muutamassa vuodessa sen vaalikauden aikana, 1999—2003, rikoslain kokonaisuudistus. Olin silloin lakivaliokunnan jäsen, ja silloin täällä olivat sellaiset jykevät poliisimiehet kuin edustajat Aittoniemi ja Myllyniemi, ja sitten oli Kankaanniemi — niemiä kolme kappaletta. Lakivaliokunnassa istuimme kaikki, ja kun käsiteltiin rikoslain 20 lukua, esitimme, me kolme, siihen selvästi vahvempia rangaistuksia, selkeätä käsitteitten määrittelyä ja sitten erityisesti korkeampaa alarajojen tasoa kuin minkä hallitus oli esitykseensä pannut ja mikä tuli valiokunnan ja eduskunnan päätökseksi. Silloinen oikeusministeri Johannes Koskinen ja oikeusministeriö pitivät kiinni siitä, että rangaistusasteikkoja ei voida nostaa niin kuin oli-

simme halunneet. Nyt sieltä vastalauseesta löytyy hallitukselle hyvä pohja, miten kannattaisi menetellä tästä eteenpäin, jotta näissä asioissa todella myös päästäisiin eteenpäin.

Arvoisa puhemies! Meille tuli 2015 turvapaikanhakijoiden suuri joukko, ja aika kuvaavaa oli, että porukassa oli hyvin paljon nuoria poikia. He ovat nyt sen jälkeen muutamassa vuodessa, hyvinkin siitä lähtien, kun tulivat maahan, kasvaneet miehiksi, ja tämä on ehkä se tekijä, jota ei ole pohdittu riittävästi: onko se, että he ovat kasvaneet pojista miehiksi, näkymässä myös tässä seksuaalikäyttäytymisessä ja näissä rikoksissa, mitä on tapahtunut. Sitä olisi syytä tutkia. Siis paljon tuli nuoria miehiä, poikia. Lapset, naiset, vanhukset, sairaat jäivät sinne lähtömaihin sodan jalkoihin, kun nuoret miehet tulivat yli meren, läpi turvallisten maiden tänne pohjoiseen asti. He pystyivät sen tekemään, muut jäivät sinne kärsimään, ja tämä kyllä kertoo siitä, että tämä asia ei ollut ollenkaan loogisella pohjalla. Miksi nuoret miehet tulevat ja pääsevät tänne, mutta ne, jotka ovat todella uhreja, jäivät kärsimään? Tässä tilanteessa nyt olemme, ja sitten on tullut näitä ikäviä tapauksia, joista tilastot kyllä valitettavasti kertovat, että nämä ryhmät ovat vahvasti yliedustettuina näissä rikoksissa, ja siihen liittyen täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja. Syyllistämättä sen enempää mitään kansallisuutta tai uskontoa tämä on tosiasia.

Arvoisa puhemies! Täällä on tullut todellakin hyviä ajatuksia ja esityksiä siitä, mitä pitää tehdä, ja toivon, että hallitus myös näin menettelee ja ryhtyy toimenpiteisiin. Täällä on viitattu myös aika paljon Suomen perustuslakiin ja kansainvälisiin sopimuksiin. Pidän niitä sinänsä tärkeinä ja lähtökohtina lainsäädännölle, mutta joudun kyllä kysymään, onko nuo kansainväliset sopimukset tehty niin sanotun hyvän sään aikaan, niin että sitä tilannetta, mikä nyt on syntynyt Eurooppaan ja meille, ei ole otettu riittävästi huomioon. Tämä johtaa siihen tilanteeseen, että me olemme perustuslain ja kansainvälisten sopimusten vankeja. En niitä vaadi tässä ja nyt muutettavaksi, mutta kyllä arvioinnin paikka on: suojeleeko Suomen perustuslaki, suojelevatko nämä kansainväliset sopimukset suomalaista lasta, suomalaista naista, Suomen kansaa niin kuin tarkoitus on, vai suojelevatko ne muita ja myös samalla rikollisia enemmän kuin meidän omia kansalaisiamme?

16.56 **Paula Werning sd:** Arvoisa puhemies! Kansalaisaloitteessa esitetään, että Suomessa seksuaalirikoksen tehnyt ja siitä tuomittu menettäisi automaattisesti olemassa olevan oleskelulupansa ja että Maahanmuuttovirastolla olisi lupa karkottaa tuomittu välittömästi. Seksuaalirikos on aina tuomittava rikos tekijän taustasta riippumatta. Suomen tulee noudattaa kansainvälisiä sitoumuksiaan, ja hengenvaaraa pakenevalle tulee tarjota turvaa. Turvapaikkahakemusten käsittelyn pitää olla asianmukaista, ja hakijoiden oikeusturva tulee taata. Kielteisiä päätöksiä tulee voida antaa, ja maasta tulee voida poistaa tarvittaessa myös pakolla.

Lakien säätäminen olisi helppoa, jos huomioitava lähtökohta olisi vain se, mikä on omasta mielestä oikein ja kohtuullista. Näin ei kuitenkaan ole tässäkään keskustelussa. Geneven sopimuksesta ja Euroopan ihmisoikeussopimuksesta seuraa niin sanottu palautuskielto. Ketään ei voida palauttaa olosuhteisiin, joissa häntä uhkaisi kuolemantuomio, kidutus tai muu epäinhimillinen tai ihmisarvoa loukkaava kohtelu.

SDP pitää nykyistä karkotusta koskevaa lainsäädäntöä oikeana. Oikeudellisesta näkökulmasta katsottuna aloitteessa esitettyjä välittömiä toimenpiteitä on hankala vaatia. Muun muassa Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaan jokaiselle on taattava oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Oikeudenkäynti ja valituslupa mukaan lukien prosessi voi

kestää vuosia. Pelkän rikosepäilyn vuoksi ketään ei voida karkottaa. Mahdollinen karkottaminen tapahtuisi vasta rikoksesta tuomitsemisen jälkeen.

Arvoisa puhemies! Itse keskittäisin katseet vahvasti rikoslainsäädännön kokonaisuudistukseen, jossa lähtökohtana ovat koskemattomuus ja seksuaalinen itsemääräämisoikeus. Raiskauslain määritelmän muuttaminen suostumuksen puutteeseen perustuvaksi on hyvin merkittävä. Nykyinen hallitus tulee toteuttamaan seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistuksen ja laatii naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelman. Lisäksi hallitus satsaa henkilöstöresursointiin ja näin parantaa turvallisuusviranomaisten toimintaedellytyksiä. Kenenkään ei pidä tuntea oloaan turvattomaksi liikkuessaan esimerkiksi ulkona iltaisin. Poliisien määrän lisääminen on tärkeää. Olen hyvilläni siitä, että hallitusohjelmaan on tämä tärkeä satsaus myös kirjattu.

16.59 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Eduskunnan käsittelyssä on erittäin tärkeä kansalaisaloite, jossa esitetään seksuaalirikoksista Suomessa tuomittujen ulkomaalaisten henkilöiden oleskeluluvan peruuttamista ja maasta karkottamista. Kiitän tähän alkuun kaikkia yli 100 000:ta kansalaisaloitteen allekirjoittanutta suomalaista.

Arvoisa puhemies! Tässä on kyseessä hyvin merkittävä kansalaisaloite sellaisesta aihealueesta, josta perussuomalaiset ovat puhuneet täällä eduskunnassa jo pitkään ja myös tehneet lukuisia lakialoitteita ja muita konkreettisia ehdotuksia jo vuosikausien ajan. Keskustelussa on tänään aiemmin viitattu muun muassa 14 perussuomalaisen kansanedustajan vuonna 2012 allekirjoittamaan lakialoitteeseen, jossa tähdättiin samankaltaiseen lopputulokseen kuin tässä kansalaisaloitteessa. Olemme toistuvasti myös vaatineet laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden säilöönottoa ja maasta poistamista. Lisäksi olemme johdonmukaisesti esittäneet seksuaali- ja väkivaltarikoksista tuomittavien rangaistusten alarajojen tuntuvaa nostoa. Edellä mainitun lisäksi perussuomalaiset tekivät viime kaudella lukuisia aloitteita, muun muassa Suomen kansalaisuuden saamisen edellytysten merkittävästä tiukennuksesta. Ehdotimme muun muassa asumisaikavaatimusten tuntuvaa pidentämistä ja samoin olemme vaatineet kielitaitovaatimusten tiukentamista.

Arvoisa puhemies! Seksuaalirikosten määrä on kääntynyt Suomessa viime vuosina erittäin rajuun kasvuun. Poliisihallituksen tilastojen mukaan ilmoitettujen seksuaalirikosten määrä, 3 856, oli viime vuonna noin 15 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017, ja tilastojen mukaan noin joka neljättä ilmoitettua seksuaalirikosta epäiltiin ulkomaalaisten tekemiksi. Pääkaupungissa ilmoitettujen seksuaalirikosten määrä kasvoi jopa noin 48 prosenttia. Tämä kasvu on varsin järisyttävä.

Arvoisa puhemies! Näiden tilastojen synkkenemisen syitä on arvioitu, ja on usein vedottu muun muassa siihen, että ilmoittamiskynnys olisi merkittävästi alentunut. Itse en kuitenkaan tähän selitykseen usko, vaan katson, että ongelma on hyvinkin todellinen ja johtuu aivan muista tekijöistä. Tilanteeseen onkin puututtava määrätietoisin ottein, mihin myös tämä kansalaisaloite tähtää.

17.02 **Petri Huru ps:** Arvoisa herra puhemies! Ensiksi haluan kiittää tämän aloitteen tekijöitä. Siinä puututaan tärkeään ja kansaa jo edelliselläkin kaudella puhuttaneeseen ongelmaan. Onkin peräti harmillista, ettei yksikään hallituksen ministeri ole kiireiltään ehtinyt paikalle tämän aloitteen käsittelyyn.

Tässä salissa tänään kuulluista hallituksen ehdotuksista seksuaalirikosten ehkäisemiseksi ei mikään välttämättä auta akuuttiin tilanteeseen, ja ennaltaehkäiseväkin vaikutus tullee

olemaan lievä, pois lukien seksuaalirikoksista annettavien tuomioiden rangaistusasteikon alarajan korotus. Resurssien lisäyksessä pitäisi huomioida poliisin ja tuomioistuinten lisäksi myös oikeusavun resurssit, jotta asiat eivät sen vuoksi ruuhkaudu tai oikeus jää toteutumatta.

Lisäksi on sanottu myös suomalaisten raiskaavan. Se pitää paikkansa. Sen vuoksi emme tarvitsekaan tältä osin ulkomaista tuontia. Toisaalta pitäisi myös tutkia seksuaalirikosten osalta, moniko suomalainen on syntyperäisesti suomalainen. Jos kansalaisuus on myönnetty, tulisi perua myönnetty kansalaisuus kaikkien vakavien henkeen tai terveyteen kohdistuneiden rikosten tuomioissa.

Seksuaalirikosten yhteydessä on ollut myös henkirikoksia, jopa murhia, ja onkin äärettömän vaikea ymmärtää karkottamisen vastustamista. Se on kuin märkä rätti vasten kasvoja niin uhreille kuin niiden uhrien, jotka menettivät kalleimpansa eli henkensä, omaisille. — Kiitos.

17.04 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Minäkin kiitän kansalaisaloitteen laatijoita erittäin tärkeän asian esille nostamisesta. Tämän asian tärkeyttä alleviivaa muun muassa aloitteen saama runsas allekirjoitusten määrä. Ihmiset näkevät tämän epäkohdan suureksi ja haluavat siihen muutosta.

Mielestäni tässä keskustelussa on keskeisintä juurikin se, että kansalaisten mitta näitä rikoksia kohtaan on täynnä, ja viesti tässä kansalaisaloitteessa on se, että älkää, päättäjät, takertuko pykäliin vaan hoitakaa nämä asiat kuntoon. Kyse on pohjimmiltaan arvoista. Kansalaiset haluavat viestittää meille, että älkää selitelkö, että laki nyt mahdollistaa karkottamisen jo tällä hetkelläkin, kun jokainen ymmärtää karkotusten lukumääristä tai paremminkin lukumäärän puutteesta, että nykyinen järjestelmä vain yksinkertaisesti ei toimi, ja viesti meille on se, että hoitakaa niin, että se toimii. Älkää myöskään, päättäjät, selitelkö joka käänteessä, että ulkomaalaisilla seksuaalirikollisilla on oikeuksia. Myös suomalaisilla on oikeuksia turvallisuuteen ja koskemattomuuteen. Kun nämä oikeudet käyvät vastakkain, pitäisikö meille olla epäselvää, kenen oikeus menee toisen oikeuden yli, mikä menee etusijalle?

Muistan selityksen myös siitä, miksi lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistusten alarajoja ei voitu muka nostaa viime kaudella, vaikka siitä oli useita yli sadan kansanedustajan allekirjoittamia lakialoitteita. Selityksenä oli se, että oikeusoppineet näkivät, että nämä rangaistukset eivät olisi suhteessa muihin rikoksiin.

Arvoisa puhemies! Tässähän on myös kysymys arvoista. Se, mitä rangaistuksia rikoksista tuomitaan, riippuu täysin yhteiskunnan arvoista. Monessa länsimaassa tuomitaan rikoksista eri tavalla kuin Suomessa. Monesti sanotaan, ettei ihmisiä voi palauttaa maihin, joissa on kuolemanrangaistus. No, kyllä varmaan Suomesta voi palauttaa ihmisiä Yhdysvaltoihin. Yhdysvalloissa on kuolemanrangaistus. Jos käytäntö näissä rangaistuksissa tällä hetkellä on mielestämme huono ja kansalaisten mielestä huono ja syynä olisi vaikkapa se, että oikeusoppineiden asenteet ovat ristiriidassa kansan ja eduskunnan asenteiden ja arvojen kanssa, ei pitäisi olla epäselvää, kenen asenteet ja arvot käyvät ylitse. Totta kai kansan ja eduskunnan. Oikeusoppineiden täytyy siinä tilanteessa väistää, että kansan tahto käy ylitse.

Tärkeintä tässä ilmiössä on kuitenkin se, että kun tällaisia rikoksia on ylipäänsä tapahtunut, silloin vahinko on jo tapahtunut. Pitäisi pyrkiä ennaltaehkäisevästi siihen, että ei tarvittaisi rangaistuksia eikä tarvittaisi karkotuksia, koska silloin aina ollaan myöhässä. Täy-

tyisi tärkeimpänä toimenpiteenä kiristää maahanmuuttopolitiikkaa niin, ettei näitä rikoksia tapahtuisi tai että niitä tapahtuisi ainakin mahdollisimman vähän.

17.07 **Jouni Ovaska kesk:** Arvoisa puhemies! Haluan edelliseen puheenvuoroon vielä lisätä tähän liittyen myös sen, että kesäkuussa 2016 täällä eduskunnassa oli kansalaisaloite, joka sitten hylättiin. Tuolloinhan hallintovaliokunta katsoi yksimielisesti, mukaan lukien perussuomalaiset, muun muassa, että tullakseen hyväksytyksi kansalaisaloitteen on täytettävä tietyt oikeudelliset reunaehdot, jotka seuraavat perustuslaista, kansainvälisistä velvoitteista, lainsäädännön perusperiaatteista sekä oikeudenalakohtaisesta sääntelytraditiosta. Hallintovaliokunnan mukaan reunaehdot eivät täyttyneet ja kansalaisaloite olisi päinvastoin lieventänyt voimassa olevan ulkomaalaislain karkottamisperusteita. Tämä oli siis yksimielistä, myös perussuomalaiset mukana.

Arvoisa puhemies! Aloitteessa todetaan, että ”erityisesti turvapaikanhakijan pitää kunnioittaa maamme olemassa olevia lakeja tänne hakeutuessaan”. Itse koen, että jokaisen on kunnioitettava maamme lakeja, aivan jokaisen, jo täällä olevan ja tänne tulevan. Meidän tehtävämme on kaikissa olosuhteissa huolehtia siitä, että tässä maassa turvallisuus säilyy ja sitä ylläpidetään ja ennen kaikkea, että elämme maamme lakien ja arvojen mukaan, mitä tulee ennen kaikkea sukupuolten väliseen tasa-arvoon sekä koskemattomuuteen. Tässä kohtaa voi sanoa, että maassa maan tavalla, koska Suomi on tasa-arvoinen maa, jossa mies ja nainen ovat tasa-arvoisia, naisen asema on vahva ja naisen sana on yhtä vahva kuin miehen. Kaikkialla näin ei ole. Nämä ovat juuri sellaisia kysymyksiä, jotka helposti nousevat esiin arjessa, kun mietitään esimerkiksi niitä perheitä tai niitä henkilöitä, jotka tänne ovat tulleet.

Kun puhumme tästä käsittelyssä olevasta asiasta, on ennen kaikkea puhuttava keinoista ja juuri siitä ennaltaehkäisystä, jolla pystytään puuttumaan siihen, ettei tällaista tapahdu, mitä tässä koetetaan ratkaista. Aika paljon lähtee ennen kaikkea siitä, mikä on naisen asema, millä tavalla pystytään ennen kaikkea kotouttamaan ja huolehtimaan siitä, että tällaisia tilanteita ei syntyisi. Meidän pitää myöskin päästä osaltaan kiinni niihin perheisiin, jotka ovat tulleet, myös niihin yksin tulleisiin miehiin, joita ei pystytä esimerkiksi palauttamaan, kun nämä sopimukset estävät sen palautuksen. Se ei ole meillä mahdollista — kun kotimaa ilmoittaa, että ei oteta takaisin, niin silloin tiedetään, että se niin sanottu ongelma on käsissä täällä ja meidän pitää pystyä ratkaisemaan se. Eli silloin meidän pitää päästä siihen arkeen kiinni paremmin eli huolehtimaan siitä, että ne suomalaiset tavat — se, miten tämä arvomaailma toimii, ja myöskin se, millä tavalla me kunnioitamme toisiamme — näkyvät ja kuuluvat entistä paremmin.

17.10 **Satu Hassi vihr:** Arvoisa puhemies! Muutama tarkennus käytyyn keskusteluun. Ensinnäkin, kuten totesin, viime vuonna karkotettiin seksuaalirikoksen vuoksi 25 ulkomaalaista. Tämä perustuu Yleisradion uutiseen maaliskuulta. Yleisradio on näitä oikeuden pöytäkirjoja kaivanut. En ole tässä keskustelussa huomannut kenenkään ehdottaneen, että laista poistettaisiin mahdollisuus karkottaa rikokseen syyllistynyt ulkomaalainen.

Toiseksi, tämä ilmoitettujen seksuaalirikosten määrän kasvu, mistä se johtuu: No, me emme tietenkään voi sitä varmaksi tietää ainakaan niin kauan kun ei ole olemassa rikosuhritutkimusta, jossa vertailtaisiin ihmisten vastauksia, kuinka moni on joutunut seksuaalirikoksen kohteeksi, ja tiettynä vuonna ilmoitettujen rikosten määrää. Mutta kuitenkin polii-

sin näkemys tästä ilmoitusten määrän kasvusta on se, että ilmoittamiskynnys on laskenut ja siihen on kaksi syytä:

Ensinnäkin seksuaalirikoksiin kohdistuva keskustelu on madaltanut kynnystä. Esimerkiksi hyvin näkyvä me too -keskustelu on tuonut näitä asioita ihmisten tietoon ja saanut monet seksuaalirikoksen uhrit paremmin ymmärtämään, että se, mitä heille on tehty, on rikos, ja ovat rohkaisseet heitä voittamaan sen häpeäntunteen, joka seksuaalirikoksen uhrille useimmiten ensimmäiseksi tämän teon yhteydessä tulee, ja tekemään siitä ilmoituksen.

Toiseksi, poliisiylijohtaja Seppo Kolehmaisen mukaan rikoksen uhrin asemaan ja oikeuksiin liittyvät parannukset ja mahdollisuudet päästä avun ja tuen piiriin ovat edistäneet sitä, että rikoksista tehdään myöskin ilmoituksia. Hän viittaa niin sanottuun uhridirektiiviin, jonka vaatimukset sisällytettiin lakiin viime vuonna. Sen direktiivin myötä poliisille on tullut velvoite rikoksen uhrien ohjaamisesta avustusjärjestelmien piiriin ja oikeusprosessissa uhrien suojelutarpeen huomioimiseen.

17.13 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja al-Taee juuri puheenvuorossaan sanoi, että Irakissa ei edes kuolemanrangaistus ole pelotteena lapsiin kohdistuneisiin seksuaalisiin tekoihin ja raiskauksiin, ja näen tämän asian niin, että juuri tästä syystä on suotavaa, että lakia kovennetaan täällä Suomessa ja karkotuksia lisätään.

Sitten edustaja Kankaanniemi kysyi, miksi ainoastaan nuoret miehet tulevat tänne. Minä näen tämän asian taas sillä lailla, että heidät lähetetään tänne. Siellä lähtömaissa ei ole sellaista eläkejärjestelmää kuin meillä täällä Suomessa, joten vanhukset eivät selviä siellä, elleivät nuoret miehet lähde maailmalle ja lähetä sieltä rahaa, esimerkiksi Suomesta ulkomaille.

Edustaja Werning sanoi, että ketään ei voida karkottaa Suomesta — hänen mukaansa laki sanoo näin, ja niin se varmasti onkin. Mutta siksi juuri meidän on saatava rajat kiinni. Kun ei päästetä heitä tänne tekemään rikoksia, niin heitä ei tarvitse myöskään karkottaa.

Ovaskalle, joka sanoi, että naisen asema on Suomessa vakaa: Olen ihan samaa mieltä. Kyllä suomalaisen naisen asema Suomessa on erittäin vakaa ja hyvällä pohjalla. Mutta kysyn: onko ulkomaalaisen naisen arvostus sama, onko ulkomaalaisilla miehillä ulkomaalaiseen naiseen nähden sama arvostus kuin miten suomalaiset arvostavat omia naisiaan?

Vielä yksi, edustaja Hassille: onko meidän lapsilla ja varsinkin raiskatuilla lapsilla ja naisilla aikaa odottaa haluamianne tilastoja? — Kiitos.

17.15 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Muutamaan puheenvuoroon kommenttia.

Ensinnäkin edustaja Hassi otti esille nämä poliisin tilastot ja niihin liittyvät ilmoituskynnykset. Itse olen useita kertoja kysellyt tästä asiasta julkisuudessa esimerkiksi Helsingin poliisilta, joka aina käyttää tiedottamisessaan argumenttia siitä, että ilmoituskynnys on näissä seksuaalirikoksissa laskenut. Olen kysynyt, mihin tämä argumentti ja väite siitä ilmoituskynnyksen laskemisesta perustuu. Koskaan en ole saanut minkäänlaista näyttöä siihen asiaan, olen saanut vastaukseksi vain hiljaisuutta tai ylimielisyyttä. Tämä asia tullaan selvittämään kyllä loppuun asti, kyllä he minulle siihen vastauksen tulevat vielä antamaan. Onkohan muissa rikoksissa se ilmoituskynnys laskenut, vai yritetäänkö sillä vain selitellä ja peitellä näiden kyseisten rikosten määrien kasvua? Se on hyvin mielenkiintoinen kysymys. Luottamusta sen tiedotuksen suhteen ei juurikaan ole.

Edustaja Ovaskalle kommenttina: Valitettavasti siinä kansalaisaloitteessa, mikä käsiteltiin silloin aiemmin, oli tehty suora pykälämuotoilu, joka ei olisi tiukentanut lainsäädän-

nön nykytilaa. Harmillista kyllä näin oli, ja siksi onkin hyvä, että tässä nyt käsittelyssä olevassa kansalaisaloitteessa ei esitetä suoria pykälämuotoiluja, jotka ovat monesti varsin haasteellisia kirjoittaa, vaan tässä on vain selvä viesti meille päättäjille, että ryhtykää toimenpiteisiin, hoitakaa asiat kuntoon, lopettakaa selittely, teidän asianne on saada ne pykälät järjestykseen.

17.16 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Ovaskalle minäkin totean, että kyllä se tämän eduskunnan kokoonpanosta nyt näkyy, mikä oli politiikka taannoin näissä asioissa, eli ne, jotka silloin valtaa käyttivät eniten, ovat nyt kyllä jossakin muualla.

Edustaja Hassin puheenvuorosta jäi kyllä kovasti epäselväksi se, mikä on teidän vihreitten ja sitä kautta, kun teillä on sisäministerin salkku, hallituksen linja nyt tästä eteenpäin tapahtuvassa tämän asian käsittelyssä. Oletteko te suomalaisten lasten, tyttöjen ja naisten turvallisuuden parantamisen puolesta vai asetatteko te jotkut muut tärkeimmälle paikalle? Tässä on, vaikka emme halua rakentaa mitään vastakkainasettelua, kuitenkin väistämättä se kysymys edessä: haluammeko me turvata suomalaiset lapset ja suomalaisten naisten aseman ja pitää yhteiskunnan tällä tavalla turvallisena kaikille, vai haluatteko te, että rajat ovat auki ja saa tapahtua mitä tahansa? Tämä jäi ikään kuin epäselväksi. Ei kukaan todellakaan täällä ole vaatinut minun ymmärtääkseni nykylain lieventämistä, mutta oletteko te valmiit kiristämään sitä niin kuin kansalaisaloitteessa vaaditaan ja pyydetään? Me olemme valmiit toimimaan niin kuin Suomen kansan ja erityisesti lasten etu vaatii.

17.18 **Jouni Ovaska kesk:** Arvoisa puhemies! Juuri niin, kuten puheenvuorossani sanoin, ulkomaalaisen naisen asema ei ole välttämättä yhtä hyvä, ja siksi meidän pitää huolehtia siitä, että tänne tullut perhe tai muualta yksin tullut nainen tai mies ymmärtää suomalaisen arvomaailman, suomalaisen tavan ja sen, mikä asema on Suomessa naisella. On kuulunut ikäviä tarinoita, juttuja siitä, miten esimerkiksi turvapaikanhakijaperheissä on sattunut perheen sisäisiä raiskauksia. Ne ovat rikoksia, joihin pitää pystyä puuttumaan, mutta ne ovat myös tilanteita, joissa nämä naiset eivät uskalla kertoa, mitä siellä perheessä tapahtuu. Tämä on minun mielestäni myöskin valistuksen paikka, ja meidän pitäisi saada myös kunnat ja sosiaalitoimi, koulutoimi mukaan, että kun ne havaitsevat siellä, että esimerkiksi oppilas oireilee, että nyt ei ole kaikki siellä perheessä hyvin, niin pystyttäisiin varhaisemmassa vaiheessa puuttumaan ja myöskin kokoamaan ne eri toimijat, joista eilen juuri viimeksi salissa puhuttiin, yhteen ja hakemaan niitä perisyitä, miksi esimerkiksi lapsi ei voi hyvin. Ja monesti siellä saattaa löytyä esimerkiksi tällaisia tekijöitä.

17.19 **Satu Hassi vihr:** Arvoisa puhemies! Edustaja Kankaanniemi voi vaikka pöytäkirjasta, sitten kun se valmistuu, lukea puheenvuoron, jonka pidin tuolta pöntöstä. Ehkä hän sitten ymmärtää, mitä sanoin.

Totean ensinnäkin, että korjaan yhden vuosilukutiedon siitä, mitä äsken sanoin. Se ei ollut viime vuonna vaan vuonna 2016, kun rikosuhridirektiivin vaatimat muutokset hyväksyttiin Suomen lainsäädäntöön, mikä parantaa uhrin asemaa ja omalta osaltaan madaltaa uhrin kynnystä tehdä ilmoitus myös seksuaalirikoksista. Tämä on toinen niistä perusteluista, jotka poliisi on julkisesti ilmoittanut sille käsitykselleen, että seksuaalirikosilmoitusten kasvu perustuu ennen kaikkea ilmoituskynnyksen madaltumiseen. Kaiken kaikkiaanhan poliisin tietoon tulleiden rikosten määrä on hienoisessa laskussa, ja se on hyvä asia, mutta seksuaalirikosten kohdalla trendi on ilmoitettujen rikosten osalta toinen.

Toinen perustelu, minkä poliisi esittää sille, että ilmoittamiskynnys on madaltunut — sanoin sen jo äsken, mutta toistan uudestaan [Toimi Kankaanniemen välihuuto] — on se, että me too -keskustelu ja muu näistä asioista käyty keskustelu auttaa uhreja ymmärtämään, mitä heille on tapahtunut, ja voittamaan sen häpeän, joka on uhrin ensimmäinen reaktio, kun hän seksuaalirikoksen uhriksi joutuu. Tiedän sen omasta kokemuksesta. On hyvin harvoja rikostyyppejä, joissa uhrin ensimmäinen reaktio on valtava häpeän tunne. Jos joudumme varkauden kohteeksi, jos kotiimme murtaudutaan, jos joku mukiloi meitä, vaikka lyö johonkin kohtaan meitä, silloin meidän ensimmäinen reaktiomme on suuttumus, mutta seksuaalirikoksessa useimmiten uhrin ensimmäinen reaktio on häpeä. Juuri tämän häpeän voittamisesta on kysymys myös me too -keskustelussa, ja kaikki tämä keskustelu seksuaalirikoksista ja siitä, että ne eivät koskaan ole uhrin syy, on auttanut uhreja voittamaan tämän häpeän ja tekemään sen ilmoituksen.

17.22 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tänään käyty keskustelu osoittaa sen, että tämä kansalaisaloite on tärkeä, ja hyvä, että se on tullut meille tänne eduskuntaan käsiteltäväksi. Itse uskon ja toivon, kuten jo aiemmin sanoin, että se saa myöskin hallintovaliokunnassa asianmukaisen, perusteellisen käsittelyn ja sitten tulee meille mietintö tänne isoon saliin myöskin.

Jokainen seksuaalirikos on liikaa — jokainen seksuaalirikos on liikaa. Olkoon se sitten ulkomaalaistaustaisen henkilön tai suomalaistaustaisen henkilön tekemä, mutta jokainen seksuaalirikos on liikaa. Siihen tulee olla nollatoleranssi. Se on keskustan linja ehdottomasti, ja uskon, että se on meidän kaikkien linja myöskin täällä salissa. Itse toivon, että tässä myöskin päästään eteenpäin.

Kyllä tosiasia on, että jos ulkomaalaistaustainen henkilö syyllistyy seksuaalirikokseen, niin lähtökohdan tulee olla se, että hänet voidaan poistaa maasta. Maassa maan tavoin, kuten edustaja Ovaska jo sanoi, mutta siinä tulee myöskin huomioida meidän perustuslakimme ja myöskin kansainväliset sopimukset, mitkä meillä ovat olemassa. Tosiasia on ja lähtökohtana tulee olla se, että Suomessa on voitava jokaisen asua ja liikkua turvallisesti ja siten kuin haluaa. Sen tulee olla meillä jokaisella myöskin tavoitteena, ja jokaiselle suomalaiselle tulee turvallisuus taata.

17.24 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Kun tuossa edustaja Kankaanniemi aikaisemmin puhui siitä, että ne, jotka valtaa käyttivät aiemmin, ovat nyt muissa kuvioissa, niin en malta olla mainitsematta, kun tarkistelin taustoja, että nekään, jotka siellä hallintovaliokunnassa olivat valtaa käyttäneet meidän puolestamme, eivät enää pääsääntöisesti ole niin sanotusti palveluksessa, eli siinäkin on kansa puhunut ja antanut heille ansionsa mukaan.

Edustaja Ovaskalle kommenttina tästä kulttuurillisesta piirteestä, mikä liittyy naisten kohteluun, että kyllä se kulttuurillinen piirre on niin syvällä, että ei sitä mikään Suomen sosiaaliviranomainen pysty muuttamaan. Olisi naiivia luulla, että näin tapahtuu, koska nämä asiat, jotka ovat meillä tulevaisuutta, ovat jo tänä päivänä muualla Euroopassa nykyisyyttä. Se johtuu vain siitä, että kun tietyistä kulttuureista tullaan maahan, niin niiden kulttuurien tavat tuodaan mukana ja niiden tapojen mukaan toimitaan. Muissa Euroopan maissa ollaan jo pidemmällä kuin Suomessa. Siellä on esimerkiksi burkakieltoja. On todettu, että ne asiat on välttämätöntä hoitaa tuolla tavalla, koska ne eivät muuten toteudu. Se asia ei muuksi muutu ilman lainsäädäntöä.

Meillä mennään täysin väärään suuntaan. Meillä yhdenvertaisuusvaltuutetut vaativat, että burkineita voitaisiin käyttää uimahalleissa, mikä on täysin väärä suunta, kun ylipäänsä pitäisi kieltää tällainen peittävä pukeutuminen muillakin paikoilla.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Keskustelu onkin saanut lisää puheenvuoropyyntöjä.

17.25 **Petri Huru ps:** Herra puhemies! Nopeasti toteaisin vielä sen, että kun täällä puhuttiin, että raiskauksista puhuminen on madaltanut ilmoituskynnystä, niin eikö se ole peräti hyvä, jos kynnys ilmoittaa raiskauksista madaltuu, jolloin saadaan raiskaajat kiinni, [Satu Hassi: On! Erinomaista!] olivatpa he ulkolaisia tai kotimaisia, eli saadaan raiskaajat tuomiolle? [Satu Hassi: Juuri niin!]

Asiaan, mitä tänään käsitellään, eli siihen, että karkotettaisiin automaattisesti: jos karkotuksia on ollut 25, niin ilmi tulleisiin tapauksiin verraten se on peräti matala luku, eli kannatan kyllä karkotusautomaattia tai, ellei se ole mahdollista, säilöönottoa.

17.27 **Jouni Ovaska kesk:** Arvoisa puhemies! Toisin kuin eräs edustaja, niin kyllä minä uskon siihen, että on mahdollisuus oppia, ja tärkeintä on ainakin, että myöskin lapset oppivat siihen kulttuuriin, johon he tulevat hyvin nuorina, että eivät välttämättä ota kaikkea oppia siitä kulttuurista, mistä he ovat lähteneet. Muutoksiakin myös kulttuureissa tapahtuu. Esimerkiksi Saudi-Arabiassa oli vuosia, jolloin naiset eivät päässeet edes auton rattiin, ja viime vuonna he saivat ajokortin — niin että kyllä niitä muutoksia myös siellä kulttuureissa tapahtuu.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.